

tripler potentia aie fm quā regitur corpus & erudit &
nutritur fm quā ad exterū compagatur. s. sensitiva. gene/
rativa. & pgressiva. & ideo organa istarū potentiarū de/
bent inungi. Et qm dñqz sur organa deseruētia quinqz
sensib. scz. os. ocli. nares. aures. 2 man. & lūbi de huius
generativ. pedes. & virtuti pgressive. & ideo iste se/
rem pres inunguntur. & sic patet qm nec totū corpus debz

44 inungi nec vna ps determinata. Ad illud qd obijic
de infirmitate spūali qm nō determinat partem. dicen/
du qm verū ē qm no determinat ptem in qua sit. verū amē
determinat pte qm quas cōtrahit. & per hoc patent
sequentiā de ania qm est in qualibz pte corporis & de poten/
tia intellectuā. qm er si aia fm essentia sit in qualibz pte
corpis tota. & fm potentia intellectuā ptem determina/
natā corporis nō cōcernat. tamē fm potentia sensitivam
& operatiū determinat sibi aliqas pres corporis orgāiza/
tas in quibz delectatur. & fm quarū delectatores diuer/
sa incurrit peccata. Ad illud qd obr de baptismo di/
cendū qm nō est simile pro eo qm in originali tota caro fe/
darur. sed in venialis peccati cōmissione alijs actū spe

46 cōstis potētē cōcernit. Ad illud qd obr in oposi/
tiū de corde. dōm qm er si de cordis affectu pcedant omnia

47 tamē p diversis potētēs subministrantes. Ad illud
qd obr de vncione confirmator. dōm qm nō est simile.
peo illa est pūfiliā mītā & verecūdā determina/
nata. sed hec vncialia pēta qm respiciunt actus oīz po/
tentiarū. Ad illud qd obr ergo plura sūt sacramēta

48 dicēdū qm ille ptes nō inunguntur nisi pte concurrunt
in vnu cui deseruēt. & fm cuius nutrū mouent. & ideo
qm vncio ē in his fm vna naturā & p cōparationē ad

49 vnu. ideo vnu est sacramētū. Ad illud qd obijic
illis qui gđnt hec membra. dicendū qm suis sūt mū/
lati. ramen debent inungi. Et si tu obijicias qm est impli/
catio falsi in forma. dicendū qm falso est. quia ceci li/
benter vellent videre. & surdi auditū desiderāt. qmuis nō
sudiant. & ideo recte debent in talibz membris inungi.
quia p̄alio membra aut peccauerūt. aut peccare voluc

50 rū saltem veniali appetit. Si tu queras. euz p̄mēbra
genitalia maxime culpa in homibz trahuntur sive p/
peretur venialis & mortalis ut quid non inunguntur
dōm qm hoc est. ppter feditatem membra. ppter quam na/
tura rōnali erubescit nō solū tangere sed videre. s. qd
plus ē nomis. & amplius erubescit cogitare. & idō ab/
sīt oleū sc̄m debet ibi apōsi sed loco illoz membro/
ru inunguntur lumbi. Credo etiā qm cōpatit vncio cō/
firmor. qm nemo ē rōne v̄tēs qm non erubescat mēbra
illa alia demōstrare. immo ip̄mē erubescit videre.

Quesitio iii. b.

Quotient debeat hoc sacramētum dari. & qm. vnu de/
beat iterari. Et qm nō videb primo. quia nulli sacramēto
facienda est iniuria. sed qm iterat sacramētū ei iniuriā
ergo re. Hęc p̄simile videtur. qm vncio episcopal si/
ue cōfirmationis non iterat. ergo nec vncio extrema

Diss. xxiiij. de sacro ordinis qmūm adea que
ad illud disponunt.

Dunc ad consideratoꝝ sacre ordinatioꝝ accedam.
Hec ē serita ps in qm de sexto sacramēto agitur.
Posset tamē diuidi cōtra totā pcedēt. In pce/
dētibz enī egit de sacris qm respiciunt determinata psonā. h
agit de his qm respiciunt multitudinē ecclesiasticō. & pmo
de ordine. secūdo de mrimonio. Qualiter cunqz diuida/
tur & odincetur p̄dicatoꝝ. ista in qua agit de ordinis le

iterari debet rōne cōsimili. Hęc videtur p deno/
minationē. qm dī vncio extrema. sed vnu bois vna
est mos & vnu extreum. ergo tñ semel debet inungi.

Contra quotiens iteratur morbo. & medicina. sed tā
morb spiritualis qm corporalis iteratur. s. veniale pecca/
tum & corporalis infirmitas. ergo re.

Irem alijs qm est
in periculo fm humanū iudicū & opinionē medicoꝝ
est inungendus. qm p̄sumis & labore in extremis. Si
ille idēi extremis als laborare pr. vnu inungi dī. Jur/
ta hoc queritur. si aliquis sacerdos incipit inungere. &
in inunctionē deficit. vnu debet a capite incipi vel p/
fici. Et iterū. vnu alijs in eadē infirmitate debet bis
inungi. vnu in infirmitate incurabili.

¶ dōm.
qm istud sacramētū sicut inuitur apte in lī. & debet & p̄ ite/
rari. Si aut querat rōne huīus. dōm ē qm generalis ratio
quare sacramētū nō debet iterari. qm effectus eius ē perpe/
tuus qm nō iteratur. vnde characteris imp̄issio nō ē genera/
lis ratio. sed potiꝝ effectus p̄petuatio. vnde ex qm panis
semel consecratus nō debet amplius consecrari. qm
vis nō imp̄imatur ibi character. & similiter oleū bñdictus
non debet amplius benedici. sive cōsecratum non debz
amplius consecrari. Quoniam igū in vncione extrema
nō imp̄imetur nec datur effectus p̄petuus marimes si hō
ab infirmitate resurgat. idēc secūda operatio sacramē/
ti necessaria ē. & ideo iterari p̄t & debet medicina absqz
aliqua strumenta sacramēti. Ad illud ergo qd obijci
tur qm ibi stat iniuria in iteratione. dōm qm hoc vnu est
qm iteratur faciū & nūl nouū efficitur. hoc autē ppo/
sito nō habet locū.

Ad illud qd obr de vncione sur. matōis. dōm qm nō ē simile. qm ē effectus characteris
qui est p̄petuus. ppter quem amplius sacramētū i: e/
rari nō debet.

Ad illud qd obr de denominatiōne dicē
dū qm vncio extrema ē duplicitē. Aut sedm verita/
tem. aut fm uram opinione. Primo mō nō iteratur. s.
secundō mō sic. & ita frequenter accidit multos inungi.

Ad illud quod queritur si sacerdos deficit vnu sit in
iclandū. Dicendū qm potius ē sup̄plendum quod incho/
atum ē. p̄ eo qm quelibet vncio specialē habet formam.
sicut patet alp̄cienti. attānē generaliter convenerunt
in remissionē peccati.

Ad illud quod querit de infir/
mitatibus plurīs. aliqui volunt dicere qm post annum
iterari p̄t. p̄ eo qm complēta est reuelatio corporoz sup/
eriorum. Sed absurdum valde vide sacramēta regula/
ris sedm motum astroz. & ideo potest aliter dici qm null⁹
in aliqua infirmitate inungēdus ē. nisi cum p̄sumis ad
extremū app̄opinquare. & hoc est ex infirmitatis aggra/
vationē. quem statum natura diu sustinere non potest.
imo aut vincit aut vincitur. si ergo infirmus nō moria/
tur sed diutius viuat. si nō p̄fecere curerat. curatur ca/
men aliquo mō ab intensione morbi. & ideo venialia tre/
dere possit. & itez infirmitas corporalis aggrauatur. idō
p̄t & debet sacramētū vncionis iterari. & sic patet re/
sponsio ad obiecta.

cramēto duas bz. In p̄ma em̄ determinat de ipso sac̄o
In secūda de disp̄lataōne huiꝝ sac̄i. iſra. diss. xxv. so/
let etiā qm si heretici ab ecclēsia p̄cisi. re. Prima ps du/
as bz. In p̄ma determinat de his que disponunt ad ordi/
nē. s. bona vita & rōsura. In secūda de ipsiis ordinibz ibi.
Hostiarij iudē & ianitores sur. re. Prima ps dividit in
duas. In p̄ma ostendit cū sept̄ sint ordines ppter sig/
nanda sc̄m grām sept̄ formē. qm nemo digne accipit or/
dines qm nō est i gra. & hec ē dispositio interior. In secū/
da p̄t determinat de disp̄lone exteriori qm qdē est tonsu/
ra. ibi. In hoc igū sacramento sept̄formis. re.

Liber

In pte ista sunt dubitaciones circa lram. tpmo qritur de ordine huius sacramenti ad alia pcedentia videt enim male ordinare. qd b sacramentum ordinatum ad dispelendum oia alia sacra. q inter oia alia videat esse p. m. p. ddm. q. **D**i. dupliciter est loq. XXIII. de ordine. aut in copatione ad alterum respectu cuius est. aut a pte subiecti in q est. Si in copatione sic vez est q sacramentum ordis in dispelante d. pcedere et pcedit oia sacra. p. or. Ordinum nuditate suscipitur. Alio modo p. considerat respectu subiecti sui. sic q. nemo ordinatus est q. no sit dispositus. q. alio sacramenta antea. maxie p. baptismi. hoc modo sequitur necessario. et ideo bas. Clemens p. clemens q. pmo recipitur inf sa. cramenta. ianua scro. appellatur.

A In hoc igit sacramento septifor. et vir male dicere. q. dona spiss. sancti sunt p. ne. ra. et isti gradus no. sunt p. neri necessario nec simil. q. no vir q. istud sacramentum sit gracie septiformis. Ita nulla videt esse onus horum ordinum ad dona spissi. q. hosti um custodire ad nullum donorum spiritus sacerdotum videtur pertinere. p. d. q. verbum magistrorum qndaz ap. propriatione intelligendu. et. no p. ppterare ita q. De corona dona spissi di et solura. b. 7. 2. ecclesiastici.

De corona dona spissi di et solura. b. 7. 2. ecclesiastici.

De dispositio. infori ad or- dines suscipiendos q. egra. a

Nunc ad consi- deratorem. Sacre ordinariis ac- cedam. Septem sunt spissi officiorum gradus. siue ordi- nes sicut ex scro. patrum dictis apte tradit. et capitum nisi scro. ihu xpi ex exemplo monstrat. q. omni officia in semetipso exhibuit corpori suo. qd est ecclesia eosdem ordi- nes obseruando reliquit. Septem aut sunt ppter septiforme gra- tiam scro. spissi. cui q. no sunt par- ticipes. ad gradus ecclesiasticos indigne accedunt. Illi vero in q. mentibus diffusa est septiformis gra. spissi sancti. cui ad ecclesiasti- cos ordines accedunt. in ipsa spi- ritualis gradus pinotio ampli- ore. q. credunt. Tales aut ad mysterium spissale eli- gendi sunt clerici. q. digne pnt sacra dñica tractare. Adeli est ei dñi sacerdoti paucos habe- re ministros q. pnt digne op. dei exercere. q. multos inutiles q. ordinatori graconus inducat. Tales enim decet ministros xpi e. q. septiformis gra. spissi. sint decori. ex q. doctrina et. conve- sationis forma ead. gra. i. altos transfundant. ne celestes mar- garitas spissi verborum officio r. u. o. diuinorum sordide vite pedi- bus concilcent.

De dispositione exteriori q. est tonsura. b.

A In hoc igitur sacramento septi- formis spissi. septem sunt gradus ecclesiastici. scro. hostiarum. lecto- res. exorciste. accoliti. subdia-coni. diaconi. sacerdotes. oec- tu. clerici vocantur. i. sortiti. Coro- na enim signaculum est q. signatur in pte sorte. mysteriis diuini. Co- rona regale dec. signat. et serui- re deo regnare est. Tali ministri ecclesie reges debet esse. ut se-

Quartus

do a minori usq. ad summam. b. **C**orona regale t. 2. Utetur male dicere q. d. Exo. xix. sacerdotibus q. sunt regnum sacerdotiale. q. finibus sacerdotum adiacet regno no-

ecclae. q. mai- gis deberet dice re regnum de co- n. p. d. ria est in ter ver et nouu testa. inter com- parationem sa- cerdotum regni Quia eni. vetus testa. erat adhuc ij. Co. ij. carnaliu et car- naliter viueniuz ipso p. secula- ris erat p. cipio- lior et p. sc. loc. totalis erat mi- noz. et ideo sign- ter dicebat in le- gere regnum sacerdo- tale. quia sacer- dorum pendebat er regno Sed i. noua d. j. pe- ij. cap. regale sacerdotum. quis principalius est nunc sacerdoti- um q. regnum. et potestas spi- ritualis q. spa- lis siue carnalis sic eni compete- bant statu gra- Ezech. v. ric. **A** Don- sure aut ecclae stice usus t. Ut detur male dice Act. xvii. re. quia umbra euacuata est per j. Lof. xi. veritatem. v. de nullo modo debet legem na- zareorum obser- uare. ergo nec ri- tuz nec consuram. Isid. inli- Responsio di- vi ethim. cendum q. ritus iste et usus non fuit inchoatus sed scdm signa- tionem. signabat enim. q. illi qui erant domino de dicandi deberet ab aliis segregari. In nulla aut parte corporis sic competit sig- nari. sicut in co- pite. t.

HIntelligētiā hui⁹ pris qđ de ordīcē i generali. qđ quo fīm duo qđ in līra determinantur duō pñci valite querūtur. Primo qđ de ordinis signacūlo. Secundo qđ de ordinis sacro. Et cū ordinis signacūlu sit tonsura euz corona. circa hoc quatuor queruntur. Pūmo qđ. vīz ordinandi debet coronari vel tonsura. Si Seco dato qđ sic qđ. vīz corona illa sit sacramentu. Tertio. vīz in suscepione corone stāt ab ensuūtiō rei poralii. Quarto. vīz etiā talib teneamur ad epaleib sibū.

Questio. I. a

Qđ nō debeat clerici tonsurari oñdīs. Jēc. sr. vbi cōmis̄as dñs his dicēs. disp̄gā i oñz vēnū qđ attēsūt i comā siḡ dñs b̄ decessat. videf̄ tē. **I**te Bal. vīz. in x̄o ihesu neqđ circūcisio aliqd̄ valer neqđ sp̄ueū. s̄ noua creatūa ḡnibl̄ valer i no. le. capillor̄ condere. Jēc cesaries a natura d̄ta ē in decor. s̄ oia gratuita saluāt ea qđ sūt de decor natura. ḡ s̄ nullo sacro videtur deponēda celatio. **I**te videf̄ qđ nō debeat coronari. p̄mu qđ h̄itas d̄z r̄ndere figure. Sed ut m̄gr̄ dr̄. ista capillor̄ amotio in voto nazareo fuit p̄signata. s̄ isti nō faciebat coronā. sed totaliter radebat. sicut d̄r̄ Numeri. vi. ḡv̄. Item amotio capillor̄ signat amotio signifiquor̄. si ḡ nō p̄ sup̄fluitar s̄ tota abh̄icēda ē. videf̄ qđ totū caput rade dū sit. Jēc corone signaculo cōsuerūt signari stulti. s̄ clericos nō decet nisi signū sc̄ritatis et honestatis. ḡ v̄. qđ nullo mō debeat coronari. Queris iuḡ qđ ērō qđ re tonsuratur et coronatur clerici. et qđ sit dīta inf̄ coronā et tonsurā. et rursus qđ cōuersi religiosi tonsurā recipiūt s̄ nō coronā. Queritur etiā quare in huius sacramēti suscep̄tōe portus consignatūr fideles qđ in suscep̄tōe alteri⁹ 4 sacrī. **R**o. dōm. sicut infra melius videbit. in sacro or dinis daf̄ p̄tās ad istud nobile officiū crequēdū. et hec om̄ib⁹ nō daf̄. nec om̄ib⁹ dari dōs. id op̄ret p̄sonas b̄ officiū lūscip̄tēs p̄mo s̄iḡri. et b̄ s̄iḡculo qđ oñdar disti etōne. et qđ etiā sit i cruditoz. Nullu sūt inconveniens est in tonsura vel corona. Primo rōne s̄i ns. qđ in supercelēti ge d̄z b̄ s̄iḡculū ponit. ut significet officiū nobilitatis ad qđ parati sūt. Secundo b̄o. qđ tonsura inferior̄ euz rasura fugior̄ circularē figurā faciūt i capillatura. et illa appellari p̄t corona. que signat eos pari ad regale sa ecordū. Fīm illud. **P**c. qđ vos etiis gen⁹ electi regale sacerdotiū. ideo signaculū regale recessissime tis cōpēnit ad distinguendū. Cōpetit nūbilim⁹ ad erudiendum et b̄. qđ in talis signaculi collatōne est sup̄fluitatis amo tio. est sūmitat̄ capitū tenuitatis. est figure orbicula ris imp̄lio. In p̄mo instrūtūr clerici qđ sit vīstandu. qđ sup̄fluitas terreneitatis. vt fīm illud apli. j. ad th̄i morti. vīti. habētes alimēta et dbus tegamur his tēc̄ti sumis. **T**h̄i in hoc signat̄ qđ debet esse succincti lumen bos mentis. In secundo instrūtūr q̄ntū ad illud qđ est desiderādū. et qđ ē tenēdū. et b̄ ē bonū sup̄nū. vt fīm illud apostoli Phil. iii. nra cōversatio sit i celis. mēte enī de bennis accedere bō. et sob̄i esse. primo. In tertio instrūtūr q̄liter sit ad illud p̄ueniendū. figura enī orbicula ris est simplicissima. capacissima. et pulcherrima. et quo signatur qđ simplices debet esse in mente. Sapic. j. In simplicitate cordis querite illū. Dilatarū in affecte. v̄. **L**oz. y. os n̄m p̄z ad vos o. corinbi. corvīm dilatātū. Et pulcri in conuersatione. qđ confessio et pulchritudo i spectu. et b̄ ē p̄ mudicā. iuxta illud p̄s. Ambulās i via imaculata. b̄mibi. mīnī. et. et sic p̄z qđ sic de beāt̄ signat̄ tonsurā et corona. Nā tonsura dr̄ amotio capillor̄ a p̄te inferioz. sed corona amotio capillor̄ or bicularis a presup̄jori. vel posset dici etiā i p̄fē circulus.

tūc corona vīrunq; cōp̄benderer. **A**d illud qđ obīs qđ dñs nūnabāt his qđ hm̄oi tonsuras obſuabāt. verū est his qđ faciebat ad cultū dī monū. s̄ nō bis qđ faciebat ad cultū diuinū. **A**d illud qđ obīs qđ in x̄o iefū nō valēt circūcisio. et. intelligēndū ē qđ plē nō valer ad iustifica tionē capillor̄ amotio. verūtamen ad eruditōne valer. etiā ad distinc̄tōem. **A**d illud qđ obīs qđ celari es decor naturā. dōm qđ dec̄r nature duplēt̄. Qui dām sp̄ualis. et quidam corporalis. Sp̄ualis dec̄r p̄ grātiā nō auferit sed augēt. s̄ corporalis inanis ē. Fīm illud puerib⁹. vīti. vāna et pulchritudo. et iste nō est servand⁹. Imo p̄temmēdū ab his qđ interiore volūt seruare. Fīm illud apol. iiij. **L**oz. iij. Et licet is qđ foris bō nī corūpāt. et. licet cōtemptib⁹ fuit extra. ramē dec̄r i bono. rōbilis sit intra. et in hoc significat̄ qđ binōi cultura ete ḡ riōi et sp̄ualib⁹ fugienda. **A**d illud qđ obīs de noz̄a reis qđ totaliter radebat. et. dōm qđ nō oportet verūtate p̄ oīa assimilari vīmb̄. qđ diversa diuersis ip̄ib⁹ suenerūt. illi enī p̄mo seruabāt capillaturā. et p̄ rade bante in qua significat̄ velamē legū moysayet reuelatio evangēlice. Sed b̄ p̄tū radū. p̄tū referuaf̄ ut signaculū regale maneat. plus cī sit coronare sit signaculū distinc̄tu. qđ figurariū. cōtemprio erat i voto nazareo. et p̄ hoī parer sequēs. nā sufficiēt abdicatio terre. noz̄ figurāt in tonsura. et ideo cōuersi layci tonsurātū. qđ mōm̄ relinquit. et agitatio mētis signat̄ p̄sumitatis rasus surā. et ideo nō optet totā amoueri capillaturā. Preceia in ip̄a signatōe honestatis dī attēdi. et iō nō dīt omnino capillor̄ amoueri. p̄ eo qđ indecens videtur habitus et forma clericalis. **A**d illud qđ obīs de stultis. dōm qđ nō solū stulti coronātūr s̄ etiā reges. et ideo nō ē p̄cipialiter stultie signū. verūtamen et b̄ nō vacat̄ mīsterio. Qui enī volunt̄ vīde deo seruire. op̄ret qđ stulti sūt buī mūdo. Unde. j. **L**oz. j. qđ enī i dei sapientia nō cognovit mōs p̄ sapientiū teū. placuit deo p̄ stulticiā p̄dicarōis saluōs facere credēt. **T**h̄i. j. **L**oz. iij. Nos stulti p̄o p̄ter xp̄m. et. Alia duo qđ q̄runf̄ ex predictis manifestat̄ se. 10 s̄z de tonsura cōuersor̄. et de coronatōe clericoz. illi enī tondēt̄. qđ tp̄alib⁹ renūciant. hi signat̄ur. qđ ad facile et noble officiū assūmūt̄. **Q**uestio. ii. b.

Utrū corona sit sacrum. Et qđ sic videf̄. qđ corona ē signaculū. sicut dictetur i līra. et signuz rei sacre. s̄. elcuatōnis mentis ad celestia. ḡ v̄. qđ corona sit sacrum. Jēc in sp̄ualib⁹ corporis nō fuit p̄p̄t̄ corporis s̄. p̄p̄t̄ sp̄ualia. ḡ talis consignatio in capillis fit. p̄pter sp̄uale signatōz. s̄ signū extēt̄ cui r̄nderet interi⁹ esti sacrum. ḡ et. Item corona nō daf̄ a q̄libet s̄z ab eo vel p̄sonis qđ b̄nī dignitatē sp̄uale. ḡ importat aliquā ercellētā. s̄z nō cōtum ad illud qđ ē extēt̄. qđ barbar⁹ p̄t̄ eā facere. ḡ cōtum ad illud qđ est extēt̄. ḡ et. Jēc corona effīct̄ alīq̄s et dī. clericus. sed cleric⁹ et laicus distinguunt̄. si ḡ oēs fideles aut b̄nī sacrum ordinis aut laici dicunt̄. vr̄ qđ coronati recipiūt i suscep̄tōe vel coronatōe sacrum ordinis. Cōtra. nō disti guūt̄ nī septe grad⁹ sicut assignant̄ in līra. s̄z corona aūcedit oēs illos. ḡ nō ponit̄ i alīq̄ gradu ordinis. ḡ nō est sacrum ordinis. nec aliud cōstat. ḡ et. Jēc in oī ordīne traditur alīq̄ potestas. sed iī corona nulla oīno traditur potestas. ergo corona nō est ordo. Prima p̄z per diffinitionē ordinis. sed a manifestat̄ur in collatōe eōrone ybīno fieri mentio de aliquā p̄tē. Item in ordinis bus datat̄ nobile sacrum. ac per hoc debet cū magnis oīlennitatē dari. vīnō dāntur nī i missa. sed corona dātur extra missam. ḡ et. **R**o. dōm qđ sicut in transcen̄tibus de yno statu ad alium p̄mititur alīq̄ preparat̄

Liber

Quartus

rium qd non ponit in statu sed disponit. sic in pposito
intelligendu. nā suscipietes ordinis sacrm in qd spe-
ciali statu inter fideles collocaſt. Unqcadmodū int̄
statu secularē t religiosu medi⁹ est nouiciat⁹. in q nec
secularis nec religiosus e ppro. cu nō voverit ea q sunt
religionis seruare. sicut inter fideles t infideles medi⁹
sunt cathecumini q tamē nō sunt inter fideles cōputan-
di. imo hora cōionis de ecclesia siveuerit emitti. sicut
nouich de capitulis. sic clericis medi⁹ sunt inqntū habet
tonsurā inter laycos t ordinatos. qz th signū istud oib⁹
est cōmune. iō dēs clericis nūcupant t fundit nōmē. siē
ergo nouicat⁹ nō est religio s3 ad religionē disponit. et
cathecuminatione sive cathezis ad baptism⁹ s3 di-
spōsitione t pparato. sic cōde signaculū nō est sacram nō oī
11 do s3 tñ dilpositio. Ad illud qd ob⁹ g est sacre re si-
gnum. dōm q ista nō ē tota rō sacri. s3 ampli⁹ opter ad/
dere. Nō cīm sufficit signatio nisi etiā ibi aliqd. Feratur
qd cū nō sit i corona. qz nulla tradit spūialis ptas. p3
12 q nō est oīdo. Ad illud qd ob⁹ g nō sit nisi ppter spī
rituale. dōm q vez est q corona fit ppter spūiale. nō in
pter spūiale officiu q ibi detur. sed q ibi figuret. z ad h⁹
q hō cōfiguret t pparet. t i nō fruſtra fit. Ad illud
13 qd ob⁹ g datur a psona excellēti. dōm q eiusdē est ppa-
rare materiā t formā adducere. t qm pparat ad oīdis
sacrī q ponit hoīem in statu excellēti. t qd etiā tradit
a psonis excellēti. iō. t corona nō rōne sui. sed rōne ei⁹
14 ad qd dispōnit. Ultimū qd ob⁹ iūtā determinatū ē. qz
nec laycus ē. ppro nec ordinat⁹. S3 tñ mag. se tenet cu
ordine. sicut nouicat⁹ plus appropinquat ad statu religi-
onis. t sicut dī religiosus quis nō pcessus dicat. sic ha-
bens corona dī cleric⁹ cu tñ nō sit ordinat⁹. t sic p3 totū

Questio ij c
¶ Tunc in suscep^tione corone fiat abrenūciatio epalium
Et quod sic videt promo pro istud quod dicunt in suscep^tione. Do-
minus pros hereditatis mee z calicis mei tu es quod restitu-
bereditatē meā mibi. Sed nō restituit vel reddit nisi quod
dimittit. Si gener clerico pergit restitu^tōz hereditatē. Aplicat
elo dimissiōnē. Ite hugo beac*h* dicit Hiero. dominus cu**m** his pribeac*h*
scilicet trāstōrūz ps fieri tedignat. restat gener dominus in presu-
non habeat. aut hereditate alia careant. Ite hugo de scri-
v*er*to in letta de sacris. Aliā terrā non dominus clerico habere non
si dominus et ea quod ad speciatur. cui statutus est de decimis z ob-
lationibus quod deo offeruntur sustentari. Ite ad maiorem pref*er*
onē tenens clerico noui quod veteris testamēti. Ut Natura
very. Nisi abundauerit iusticia vestra z. Sed sacerdotibus
z levitis dominus. Deut. xviii. non habebūt sacerdotes z levite
z omnis quod de ecclesi stirpe sunt pecunia hereditatē cum reliquopro
pulo isrlae. gener si illi ad hab teneteban. multo fortius ver de clerico
noui testamēti. Ite confusa signat palii abdicacione
z corona eleuationē ad celestia sicut dominus mgistri in la. ve-
rgo ē falsum signū. vel clericus non dominus habere primori-
um sive aliquā possessionē epalii. Contra Hieremias
fuit de ordine sacerdotali sicut pro in principio. verba Hie-
remie. z mod dicit Hiero. errit. dominus anancet hieremie
posside agrum meū quod est in anathoribus. quod tibi coperit he-
reditas. ergo coperebat illis hereditas. si gener veritas re-
spondet figure. videt z. Ite Levitici. xxi. bedes levi-
tarū quod in vibibus sunt sgo possunt redimi. sed non sic erat de
bedis aliorum. ergo maior libertate possidebat leuite quod
habebat quod alij. ergo z. Item clerici possunt uxores du-
cere. filios precreare ante sacros ordines. si ergo non tenet
tur ad castitatem. ergo nec ad paucitatem. ergo non tenet
tur patrimonio renunciare. Item nullus tenet ad opa
superrogatōis. nisi voluntarie se obliget. si ergo clericus

in suscipiendo tonsuram non intendit primonio renunciare, patet et. ¶ ddm qd tenuicre ipsalib in eo qd ecclie deseruit. sicut qd in ea clericus est pfectis tñ nescissatis. vnde et h[ab]uit i[st] ecclia primitiva g[ra]m nib[il] habebat aliq[ue] ppum, nisi suu[er]e dicebat. t adhuc hodie p[ro] dei grām inuenitur in religionis p[re]fessione. Ad hoc ramen non compellitur clericus nec iure d' uno nec hu[m]ano, veritatem de bono t equo minus debent insu[d]ari sollicitudini temporalium clericorum qd laici qui expe[ct]at successionē in posteris. Sz nūc illud Eccl[esi]as ut, verificatur ē. Unus ē, t secundū nō habet. t tamē laborare nō cessat. Unde vna rō est qd non erpectat posteros. Alia ratio ē, quia magis debent esse intenti ad spiritualia, t sollicitudo ipsalib[us] excludit sp[irit]uale. ideo autem loquuntur qd ipi omib[us] ipsalibus debet cedere t ois dimittere. Sz hoc nō intelligitur qd ad possessionē sed port[us] qd sum ad affectionē, nec ad hoc inducunt sibi nouā obligatio[n]em sup[er] alios ex debito, sed solū de bono t equo. ¶ Ad illud ergo qd ob[lig]at de restituōne hereditatis. ddm qd b[ea]tū dicit qd dimittuntur tis. qd cōgruit vt dimittant afferentia. vt circa diuinā sit intentus. t sic intelligitur illud quod dicit Hiero. t qd d[omi]n[u]s mag[is] Hugo. ¶ Ad illud qd ob[lig]at de sacerdotib[us] t leuitis qd nō debet hereditate habere. ddm qd illud intelligit qd sum ad terre divisionem nō qntu[m] ad possessionē mobilium. vt pecudū t domoru[m] t suburbanorū ad pecora alenda. Rō autem quare temporalis hereditas in possessione terre non dabatur leuiti, erat duplex. Prima, qd ipi vt cultores dei g[ra]m rotū māndū debet dispersi. Secunda, vt circa diuinū cultū magis essent intenti, quia nō habebat vñ alias valerent sustentari. Nūc autem clerici sūt de omni gente p[ro] rotū māndū disp[er]si. ¶ illud preceptū nō mālit. Et iterum sacerdotū xp[ist]i nō tam fuit figura sacerdotū aaron qd etiā melchisedech, qui km qd ad Heb. vij. fuit rex t sacerdos, sicut t xp[ist]us. Et qd sum d[omi]n[u]s honorē regalē recusauerit p[ro]pter exemplum humilitatis, t ipse paup[er] t medicus fuerit. tamē p[ro]pter suam dulcissimā benignitatē ad hoc calios non arrasit. Sciebat enī qd melius ē habere mercenarios qd nullos vel paucos filios. t ideo charitatem refrigescente dispossuit spūllactus v[er]ecclia ipsalib[us] abūdere. ne cultū dei p[ro]pter paupertatem t inopiam desperaret. Et istud agit, videt qd ecclie paup[er]e quasi nullū inueniūt recorem nisi sit calis qd p[ro] sui vilitate ab omnibus detemnat. Unde nullatenus credendū est statutu[m] vniuersalium ecclie alii regi qd dis p[ro]p[ri]et spūllactus qd qd sit de p[ro]sonis spūllib[us]. ¶ Questio. .iiij. d. Citz plati ecclie teneantur clericis qd ad ipsa stipendiū. Et qd sic vij. i. ad Lox. ix. Nescis qd hi qd in sacro[r]io op[er]an[ti], ea qd de sacerdotio sunt edūt, qd altario deseruit, cu[m] altari p[ar]ticipant. Si qd clericis iā altario deseruntur, ergo et. Item mag[is] Hugo dicit iā de sacerdotio. Postq[ue] clericus factus ē d[omi]n[u]s deinceps de stipendiis ecclie sustentari. ¶ Ite decretalis. li. iij. de clericis ordinandis nō liceat vili ep[isc]opo vlos ordiare clericos t nullas almonias eis ministrare. Sz duoy vñ eligant, vel nō faciat clericos, velsi secerit de illis vñ possint vivere. Ite alia decreta. Innoc[entius] i. codex ii. tadiu p[ro]dictatores vel p[ro] coram de successores p[ro]uidere volum[us] ordinatis. Donec p[ro] eos ecclastica beneficia cōseq[ue]ntur. ¶ Lōtra. clericis nō tenetur primoniu[m] dimittere, g[ra]m nec ecclia tenetur eis incessariis p[ro]uidere. Ite simplices clerici nō tenetur ecclie delerire, g[ra]m nec plati ecclie teneantur eis necessaria ministrare. Juxta hoc g[ra]m vez clerici qd de bonis ecclie sustentant, vt potest qd h[ab]ent b[ea]tū sūciūtib[us] obec[ta]les teneantur ad

horas canonicas. Et qd sic videat. qd cuius vivunt de altari debent altari deseruire. s3 seruiciu[m] ecclie a patrib[us] statutu[m] est in horis canonicis dicendis. qd t[em]p[or]e. It[em] opositu[m] huius est qd cu[m] non sint i[n] sacris ordinib[us] constituti non v[er] ad h[ab]eri tenet. cu[m] autem possit oia qd posse libertas dino scilicet laycal-
18 18. B[ea]t[us] dom[ini] g[loria] cleric[us] ordinat[us] aur[um] ad sacros ordines p[ro] motu autem non. Si sit ad sacros ordines p[ro]motu[m] et non habeat v[er] vivat cu[m] ei teneat ecclie tam[m] mistro ad seruiciu[m] ecclie deputato et ipse indiget dico qd ep[iscop]us est cu[m] p[ro]mouit sibi in necessariis p[ro]uidere tenet. Si autem non est p[ro]motus ad sacros ordines vel si p[ri]moniu[m] habet non tenet sibi vel ecclie vel ep[iscop]us p[ro]uidere. Primo qd non est obligatus ad seruendum ecclie. Secundo vero non indiget. Et quia nemo tenet neas p[ro]p[ri]as stipendiis militare. qd cum ipse p[ro]mouerit volunt[er] deseruire tenet ecclie r[ati]one ordinis nec tenet sibi p[ro]uideri platus necessario cu[m] non possit indigentia allegare. Et totu[m] hoc confirmat p[ro] illud qd dicitur in illa decretali alter li iij de p[re]bendis ep[iscop]us si aliquem sine certo titulo de qd necessaria vite p[re]cipiat in diaconu[m] vel p[ro]b[er]bytz ordinatur. tadiu ei necessaria vite submittetur donec ei i aliq[ue] ecclie p[ro]uenientia stipendia militie clericalis assignentur nisi talis ordinatur de sua vel paterna hereditate substdia vite possit habere. Et si q[ua]r[ta] r[ati]o huius ius diuinu[m] redditum est cu[m] ille obligetur ad seruicium ecclie. dicitur ecclie e[st]ra obligari ad p[ro]uidendum ei necessariis et sic intelligeatur sicut auctorates qd de hac materia loquuntur. et patet res ad op[er]is positu[m]. qd p[ro]cedit de simplici clericu[m]. Q[uod]o[rum] q[ui]ritur v[er] timo v[er] ad dicendum horas canonicas teneantur. p[ro] illud idem solvit p[ro]p[ter]a. Quidam enim obligant ecclie. qd ecclie eis obligant. v[er]pote qd beneficia recipiunt ecclie. In aliq[ue] est econuerso. qd ecclie eis obligant. qd ipsi p[ro]mo[te]nt sacros ordinu[m] susceptione obligant ecclie. v[er] appareret fuit ius coeger clericu[m] in sacris ordinib[us] constituti tenent ad horas canonicas ex officio. infra vero sacros ordines tenent be[n]eficiati et beneficio. in sacris ordinib[us] constituti et beneficiati tenent ex virtute. et hoc dicitur ius canonici. et cor[re]ctio diuinu[m] re.

Qonsequenter est ad secundum articulum quod pertinet de sacramento ordinis in generali, de quatuor que sunt. Primo pertinet utrum ordinis sit in ecclesia. Secundo utrum vita sit sacramentum. Tertio utrum sit sacramentum nomine. Quarto utrum sit sacramentum unum.

Questio
Circa quā sic pcedit et conditūt q̄ in ecclēsia sit ordo.
Primo illud qd dī: iad. **L**oz. xii. q̄ ecclēsia silis ē cor-
pori organico. s̄z corp⁹ organici ad sui p̄fectorū necessa-
rio regit ordinatōz ḡ te. **I**c b⁹ v̄r. **E**rod. xxv. vide oīa
et fac fīm exemplar qd tibi in monte mōstratū ē. q̄ ecclēsia
militēs imitari dī triūphante. Ut enim dicit apls. oīa h⁹
exemplaria sunt celestia. Si ḡ in ecclēsia triūphāte ordo
est vt in angelis. p̄tz r̄c. Itē ecclēsia constituit ex duplice
pariere. s̄z laycali et clericali. S̄z in pietre laycali ē ordo
vpote. impator. rex. dux. comes. tribun⁹. centurio. et
decurio. oīa hec ordinē dicunt. Si ḡ ecclēsia militat mili-
tia spūial. vr q̄ ipsa debeat eē vr castro. actes ordinata.
Itē vbiq̄us ē multitudine. aut fūsa ē. aut ad ordinē re-
dacta ē. ad regimē. ḡ si in ecclēsticā multitudine cō-
fusio vituperat. necesse ē q̄ ibi ponat ordo. Lōtra. vbiq̄
q̄ est ordo ibi est distinctio. S̄z vt dī. **H**al. viii. oēs nos
vnū sum⁹ in xpo. intelligēdo de oīibus fidelib⁹. q̄ ibi nō
videt esse ordo. Itē vbiq̄us ē ordo ibi ē determinata p̄la-
tio. et subiectio. s̄z in ecclēsia q̄libet dī se reputare infirmū-
scit dī. **P**hil. iii. In humilitate supigio. s̄z subiunice r̄c.
Luc. xxv. Quicquid voluerit inf⁹ vos maior; eē stat sic r̄c.

Quesito viii. f.
Utrum o:do sit sacrum. Et quod sic p:z p: divisionem sacrorum q: po-
natur et septe: m: inf: q: r: ordo conumerat. q: diuisio s: bita
est d: i: h: It: i: eccl:ia e: ordiata p:ras q: m: a: f: es: t: a: p: aliqui sig:
et firmat p: institutio:z diuinis. et illa e: res sacra: hec a: di-
citur r: os: s: acr: p: fecr: g: r: c: It: ill: d: p: p: ri: us: s: e: sacr: q: do
marie deo s: o: f: i: a: t: i: su: p: suscep: t: e: z: r: tale q: d: e: o: d: ec:
clesiastic: vñ et sacerdotes vocatur q: ad h: o: d: su: p: u: p:
ueniunt: g: o: r: do: marie e: sacrum. It: ill: d: potissimum e: sacr: z
p: q: do: sacra: cer: a: et quan: t: dispe: f: a: tur: sole at: e: sacrum or:
dis: g: inf: cer: a: vñ e: e: sacr: p: cip: u: L: o: tra: o: e: sacr: e: cle:
metu: sue signu: q: do: offere: se: s: lib: o: do: at: e: q: d: relatiu: z
g: o: r: do: n: e: sacr: z: It: o: e: sacr: z: e: i: medicam: u: fm: statu: no:
ture lapsed: s: z: o: d: p: t: i: c: i: d: a: l: o: t: o: s: vñ n: ordinat: n: s: i:
q: q: d: a: m: o: voluit: aggredit: o: p: fecr: o: s: g: o: r: o: cadit: a: r: o:
ne: sacri: It: ei: a: gelis: e: o: r: do: t: m: n: tenet: r: o: s: acr: . g: p: a: r:
r: o: nec: i: hierarchia: s: serion: Si: tu: dicas: q: n: e: sile: q: ibi

Liber

ē totū spūiale. Obz de layc qd sūr de ecclia & suscipiūt sacra
z bñt ordīne & præte & sig pratis. vt rex bz sceptrz & pur
purā & corona. & m̄ ordo telis n̄ ē scacim. **I** Fr̄ ordō ita
respicit qd̄ ē infer. sicut qd̄ est sup. qd̄ vitroqz restitu
destruit ordō. **S**z ordō qntū ad s̄bditos n̄ ē scacim. ḡ n̄
q̄z ad altos. **M**ino. p̄z. qd̄ oēs s̄nt subditi v̄l plati
oēs bñt scaciz qd̄ mālestre ē falfū. **I** Fr̄ hierarchia
celesti ē ordō scia & actio. sicut vult b. dyon. ḡ si ei d̄ ec
clesia rindere. silt v̄ḡ s̄r i hūana. **S**z scia & actio si ponūt
inf̄ sacra. ḡ nec ordō. **R**ad p̄fectorz intelligētia ē notā
dū qd̄ ordō duplicit̄ d̄. **U**no d̄ ordō ipa relatio ordinatōz.
vt plati & subiectio. & hec no d̄ nec ē sacrm̄. **A**ltio d̄ ordō orditā ptas fm̄ quā ipm̄ subiecto potēs bz or
dinari duplīc. ad op̄ vel ad mīstrā. & bz etiā orditā
ad alterz. bāc aut̄ pratē dicim̄ ordis sacrz. **H**oc aut̄ ne
cessē ē ponūt ecclia. p̄p̄ regnū & decorē qd̄ atēdū penes
ordinē vt pus visu ē qre d̄ eē ecclia ordō. **S**z p̄ncipali
orō qre hec ptas d̄ ferri p̄ modū sacri est p̄p̄ facio
rū dignitati. qd̄ ecclia disp̄lant. t̄ qbz ds colit vt qd̄ ve
niret̄ p̄ceptu. n̄ debuerit oibz comittit̄ disp̄lant. **S**z p̄s
nis spūalb. & dū bis comittit̄ qd̄ alibz n̄. dāl bis ptas
p̄ quā spāli ordie fruatur i ecclia dei. t̄ qm̄ bi debebat̄
ab alijs p̄ signa aliq̄ seceri. & id signū ē rei sacre. iō po
testas hec debuit̄ orditā p̄ modū sacri. & istd p̄uenit̄ s
simū ē. Lū enī sit ad facoz orditā disp̄lēm & distribu
tōz. debuerit̄ mīstri ad bz orditā p̄ alic̄ sacri suscep̄tōz. i
qd̄ dāl ptas p̄ mīstri derit ad mīstrādū. & etiā inf̄ scor
dinantur. iō recte ordō appellat̄. His vii obiecta i d̄
25 um de faciliter manant. **N**d ei obzḡ cilm. d̄. qd̄ i colla
tōe alic̄ p̄tāl̄ aliqd̄ signū ē extra qd̄ largo mō appellat̄
elementū. qm̄ largo et exēs mō sumis i diffinidēt̄ sacri.
26 **A**d illō qd̄ obr̄ de medicamentō. d̄. qd̄ ordō nō ē mī i me
dicamentū respicet̄ suscipiēt̄. s̄ ea respicet̄ alioz. vñ
marie tenet̄ rō sacri. nec istd obviant̄ qd̄ d̄. qd̄ d̄z d̄ari
fec̄. qm̄ nemo rep̄it̄ ita p̄fec̄ qd̄ vñt̄ possit̄ p̄fci. vñ
q̄libet bz sacrz suscipiēt̄ aliquā grāz̄ i eo recipit̄ (si digne
recipiat̄) p̄ quā excludit̄ difficultas mīstrādū i bis qd̄ pri
nēt̄ ad cultū dei. **A**d illō qd̄ obr̄ qd̄ ordō ē layc & i āgel
d̄. qd̄ vñt̄ obiectus deficiit̄ rō sacri. qm̄ duo s̄t̄ qd̄ irēgrāt̄ sacrz
sc̄ s̄bile signū p̄ spūale s̄ue sacz signari. **R**ōcp̄ti d̄
ficit̄ i āgelis qd̄ s̄t̄ oīno spūales. **R**ōc vñ sedi deficit̄ i lat
cis i d̄bo ordō atēdū q̄ntū ad præter terrenā qd̄ p̄fci bo
na nātē vel fortū spālis glōne vel rei publice. i ecclia
astica vñ hierarchia strigit̄ vñt̄. **A**d illō qd̄ obr̄.
28 qd̄ ordō respicit̄ infer. & d̄. d̄. qd̄ ipo obiectit̄ de ordie put
de religionē. **S**z bñ mō n̄ ē sacrz. & p̄ut dicit̄ præte sup̄ quā
fūdat̄ sibi relatio. & hec ponit̄ aliqd̄ i bis qd̄ p̄fciatur per
aliqd̄ sibi datū. nibil vñ i bis qd̄ p̄fciatur. **A**d illō qd̄
29 obr̄ scia & actio i dicut̄ sacrim. d̄. qd̄ scia & actio sūr an
nera. & ordō ē p̄ncipale. vñ cu ponit̄ ordō ēē sacrm̄. illa
duo simul includuntur. & istud sup̄t̄ tacitū ē qd̄ agebat̄
de potestate clauii. **Q**uestio. vñ. g.
Utz sacramētū ordinis sit no le. pp̄m. Et qd̄ vñ. qd̄
ps. d̄. tu es sacer. i erer. fmo. mel. hoc dīmēt̄ de xp̄i sa
cerdotio. sicut exponit̄ ap̄s. ad hebree. qd̄ sacerdotiū ch̄z
st̄ p̄pus i melchi p̄fessit̄. ḡ d̄z d̄o. Si tu dicas qd̄ p̄fci
in figura. **R**ōc p̄fciit̄ & figura in sacerdotio aarō. ḡ
d̄z dici fm̄ ordinē aarō. qd̄ m̄ nō decuit̄ dici vt p̄z. **G**re
j. Loy. x. oēs eadē ecclia spūale māduauerit̄. ḡ se fuit
sacrificiū. **S**z ordō ē sacrificiū ad mīstrādū. qd̄ idem ordō &
idē sacramētū. **I** Fr̄ ecclia ē vna ab abel vñt̄ ad finem
mōi. & vñt̄ vñt̄ate vñt̄ d̄z esse ordō. qd̄ sacramētū or
dinis ē vñt̄ nō. & vñt̄ate. **I** Fr̄ sacramētū ordis est d̄
dictamētē legis naturalis. & hoc p̄z. qd̄ ab initio fuit̄

Quartus

sacerdotes. ut p[ro]p[ter] excep[er]to melchis. ut Hiero. dicitur. Et quod de dictamie nature sp[iritu]l[iter] id p[ro]suerat. sed maiestatu est i[m]ma trum[pt]io. g[ener]al[iter] id est esse ordo i[n] y[er]e. t[em]p[or]e. et no[n] g[ener]al[iter] sacramentum h[ab]et c[on]tra e[st]em p[ri]m[um]. L[et]t[er]a. heb[rae]i. v[er]o. tr[ad]itio sacerdotio ne cesset. ut et legis tr[ad]itio fiat. si g[ener]al[iter] apostolus p[ro]bat diversitate rituum p[er] diversitate sacerdotiorum. cu[m] alia et alia sic lex videtur q[uod] ali[us] et ali[us] sit ordo. Ite[re] o[ste]ndo e[st] sp[iritu]l[iter] signaculum in q[ui]sp[iritu]l[iter] p[ri]m[um] tradidit ordinatio. y[er]pote i[n] su[m]mo ordine tradidit p[ri]m[um] p[ro]ficiendi corporis Christi. s[ed] h[ab]et p[ri]m[um] solo non le. g[ener]al[iter] t[em]p[or]e. Ite[re] sacramento non le. alia sunt et noua. g[ener]al[iter] ad disp[ec]tanda hec cu[m] sint maiora et digniora. maiorum et digniorum p[ri]m[um] requiruntur. sicut sacramenta q[ui] dispensantur sicut diversa. sicut sacra menta p[er] q[ui] dispensatur sicut h[ab]et ordinum. g[ener]al[iter] t[em]p[or]e id est ordo non est iterando. s[ed] ordinatus i[n] legem veniat ad euangelium ibidec[re]t ordinis. g[ener]al[iter] videtur q[ui] ali[us] sit ordo et aliud sacerdotium. Quidam dicit q[ui] signum non solum nomine signari et eccl[esi]ario. t[em]p[or]e signum non est signum sicut diversa. sicut figura nomine veritatis sicut roris. et vini deinde esse i[n] alio sicut rotar[um] rotar[um] et tam[en] alia est figura. aliud evanescens. p[er] h[ab]itu[m] intelligendum q[ui] let noua differt a veteri. et sacrificium a sacrificio et ordo ab ordine. Tunc sicut sacramentum eucharistie non le. p[er] ipsum tunc i[n] veteri lege fuerit sacrificium q[ui] erat h[ab]itus signum. sicut sp[iritu]l[iter] p[ri]m[um] fuit quam attendit ordinis sacramentum non le. p[ro]p[ter]a sacerdotium sicut similitudine q[ui] uis in inferno ordinis et sacerdotiorum p[ro]cesserit signum figuratum. Tunc licet multum differt in agnus vero et typicum non tamen differt in p[ro]p[ter]itate offerendi h[ab]itum agnus et illius et i[n] eundem q[ui] sicut baptismum et eucharistia sunt sacramenta non le. p[ro]p[ter]a licet i[n] anteriorib[us] fuerit p[ro]figurata. sicut i[n] sacramento ordinis. Ad illud q[ui] obiectum est ordinem melchis. dicitur. q[ui] h[ab]et intelligendum p[er] expiatio[n]em p[ro]figurato[n]em. sicut ibidec[re]t apostolus ostendit. q[ui] p[ro]figurauit tempore certum ad originem. q[ui] p[ro]figurauit ad dignitatem. et quoniam ad ritum. Quatuor ad originem. quoniam genalogia seu eripissia in scriptura. Quantus ad dignitatem. q[ui] fuit sacerdos et rex. Et abraham benedictus quoniam ad ritum. q[ui] obiulit panem et vini. Non sic in sacerdotio aaron. et ideo poptime approbat in psalmo. sicut et elegans valde exponit apostolus. Ad illud q[ui] obiectum est ordinem melchis. dicitur. q[ui] est ea m[anu]ducauerunt. Dicendum q[ui] hoc intelligendum non est m[anu]ducione sacramentali sicut spirituali que est p[er] fidem et charitatem. et q[ui] id est quod non crediderunt et amauerunt. eadem escam m[anu]ducauerunt. et de eadem ecclesia fuerunt. nec eadem sacramenta et ratio huius vita est super cu[m] agebatur de sacramentorum dominica. et p[er] hoc poterat ratio de vinitate ecclesiastica. q[ui] uila est fidei. ueniencia non est sacramentorum indifferenter. Ad illud q[ui] obiectum est de dicramie nature. dicitur. q[ui] vero est i[n] vili. non est sp[iritu]l[iter]. H[ab]et enim dicitur ratione recratur et colendum. et ad hoc speciales ministros constitutus. sed tali cultu colendum. et tale sacrificium offerendum. et talis protestationem collata esse hominibus. hoc non est nature sed genetivus.

Quæstio iii. b

Utrumordo sit sacramentum vni vel plura. et q[ui] sit vnu y[er]derur p[er] divisionem sacramentorum q[ui] dividuntur in septem. sicut alia non subdividuntur. vnu ergo ordo sit vnu sacerdotium. Ite[re] sacramentum unionis sive communionis est vnu sacramentum q[ui] patitur et sacerdotium. Ite[re] ab eodem est virtus a quo est profectio et complementum. s[ed] sacerdotium vnu h[ab]et complementum. sicut sacerdotium. quod completemus ordinis o[ste]ndit p[ro]cedentes. q[ui] vnu est sacramentum. Item quanto aliquavirtus potentior tato magis vnu. q[ui] quanto sacramentum maior est excellenti. tanto magis vnu. Sed sacramentum ordinis est excellens. et in statu excellenti et collocat et ordinans. ergo. t[em]p[or]e. L[et]t[er]a multuplicata inferiori multiplicata superius. s[ed] sacramentum superius ad ordinem. q[ui] cum sint plures ordinates. sunt ergo

Liber

est predicator et
dector. et meret
aureola. q; si tñ
officium accipi
at. et nō impleat
nō habebit ex h
aureola. q; aure
ola nō reddit vo
luntari vel offi
cio p se. sed volū
tati iñtere cū actu
prerogative ali
cuius. Possit in
dici q id intelli
gitur. Etum ad
meritum substā
tiale.

40b Ab archidi

acono candelabrum tē. Vide
male dicere. q; archidiacōn nō
potest ordinare
ergo nec dare va
sa in quibus si
gnificatur pot
estas. Item que
ritur q sit acc⁹
principalior ac
colitor. an mī
strare cereo an
mistrare d vreco
lo. Et videtur p
de vrecolo. quia

Abar. viij
fm istum actum
quodammodo
ungitur cum of
ficio subdyaconi.
sed ad oppositū
est. quia vnusq
q; ordo denomi
natur a dignio
ri et principalio
ri. sed accoliti di

Ahat. viij. roferari. B.
dōz q potestas
traditur ab epi
scopo. sed archi
dyacon tradit
vreolum et can
delabrum ut sign
ificet q talis mi
nistrat subdy

Ahat. xii. cono. et primū
incipit circa al
tare ministrare.
Archidiacōn autem
dicis pnc
eps minister. Quod obiectur
quis actus prin
cipior sit dicē
dū. Tūc em accēdunt lumina

redebet q alijs verbū dei an
nūciant. Ilic ordo formā et ini
tiū a pphetis accepisse videſ
quib; dicit. Clama ne cesses.
quasi tuba exalta vocē tuā.

De exorcistis. e
Tertius ē ordo exorcistarū
Exorciste aut ex greco in lati
nū adiurātes vel increpantes
vocant. Inuocāt ei sup cathe
cuminoſt ſupeos q hñt ſpīn i
mundū nomē dñi. adiurātes p
eū ut egrediat ab eis. Ad exor
cistā ptinet exorcismos memo
ris retinere. manusq sup ener
guminoſt cathecuminoſt ex
orcizando imponere. Dautē
habere ſpīn mundū. q spiritib;
iñuidis ipat. et malignū expel
lere de corde ſuo quē expellit d
corpe alieno. ne medicina quā
alijs facit ſibinō pſit. et dicaſ ei
medice cura teipm. Ily cū ordi
nant accipiunt de manu epi li
bū exorcismorū et dicit eis. Ac
cipite et habetote p̄tatez iponē
di manū sup energuminoſt et ca
thecuminoſt hoc officio vſus ē
dñs qñ ſaliua ſua terigit aures
et lingua ſurdī et muti dicens. Et
feta qd est ad apire. p hoc do
cens nos ſpīn aliter debere api
re aures p̄cordiorū homi ad in
telligendū. et ora ad p̄ſitendū.
ut pullo demōe. ſpūſtū vas
ſuū recipiat. Ilic etiam officio
vſus est xp̄s cum demoniacos
multos ſanauit. Ilic ordo a ſa
lōmōe videſ deſcediſſe. q que
dā modū exorcandi inuenit.
quo demones adiurati ex ob
ſeffis corporib; pellebant. huic of
ficio mancipati exorciste voca
ti ſunt de qbus xp̄s in euāgelio
Si ego i beelzebub eiſcio dmo
nia. filij vestris ceſexorciste in q
euiunt.

De accolitis. f
Quarto loco ſuccedunt ac
coliti. Accoliti vero grece. lati
ne ceroferari dicunt a depo
tandis cereis qñ legendum eſt
euāgeliu vel ſacrificiu offeren
dū. Tūc em accēdunt lumina

Quartus

quo denominat
est ferre cereos.
quia hunc actus
habent in qua
dam complecio
ne. Sed actum
ministrandi ha
bent in imperfe
ctione quantuſ
ad ministratio
nem aque. Sub
dyaconus aures
completus hic
actū habet. Alia
ratio eſt. quia in
ſerendo cereos
ſignificatur po
tentia quem ha
bet in dando bo
num exemplum
et q; hoc eſt cu
iuidaz ſuperpo
ſitionis. ſed i mi
nistratio aque
ſubieccō. lo. ic.

Job. viij.

ria et deportant ab eis. nō ad eſ
fugandas aeris tenebras. cuiſ
ſole o rge rutileſ. Et ſignū le
ticie demoſtrandi. vt ſub typo
lumis corporalis illa lux oſiaſ d
q legit. et rat lux dñi q illuminat
oēm ho ve in hunc mūdū. Ed
accoliti ptinet pparatio lumi
nariū in ſacrario. P̄pere cereum
portat. ipē vrecolū cum vino et
aq ſuggella p euchariftia ſub
dyaconis pparat. Ily cum ordi
natūr cū edocti fuerint ab epo
q̄liter in officio ſuo agere debe
ant ab archidiacōno accipiūt
candelabrum cū cereo et vreco
lum vacuū. Ily officiu dñs ſe
habere teſtatur dicens. Ego ſu
lux mundi. qui ſequitur me nō
ambulat in tenebris. Ily offic
ci formaz illi gerebat in veteri
teſtamēto q lucernas candelab
ri cōponebat et accendebat
igne celeſti ad illuminādas tenebras aqlo
nares

De ſubdyaconis. g

Quintus ē ordo ſubdyaconorū. Grece hiſ
podiacones vocantur. q; nos ſubdyacones dici
mus. Quinto ſic appellātur q; ſubiacēt pceptis et
officiis leuitarū. Oblatiōes ei in tēplo a fidelib;
ſuſcipiūt. et leuitis ſuſponēdas altari deferebūt
Ily ſpudhebieos nathinnei vocabātur. i in hu
militare dñis ſcuientes. Ad ſubdyaconū ptinet
calicē et patenā ad altare xp̄i deferebūt. et leuitis tra
dere. eisq; miſtrare. Urceoli ſq; et aquā manilez
et manutergiuz tenere. epo et pſbyteris et leuitis
plauādis aū altare manib; aquā pberere. Ily ſex
continētie imponitur. q; altari p̄pinqūates va
ſa corporis et ſanguis xp̄i portat. vi illud ipleſ dñt
Ad ūdāmini q ferti vafa dñi. Ad hos etiā ptinet Isa. lij
tm de obligationib; ponere in altari q̄tū ſufficere
poſſit ppib;. nec nō corporalia et pallas et ſubſtrato
ria lauare. Ily cū ordinatūr accipiūt d manu epi
patenā et calicē vacuū. Ab archidiacōno xō vre
colū cū aq manili et manutergium. Ily officio
vſus ē dñs qñ lintheo ſe p̄cinxit. et mittēs aquā in
peluum pedes diſcipulorū lauit et lintheo terſit.

De dyaconis. h

Dyaconorū ordo ſextū tenet locū ppter ſenarij
pfectōz. Ily ordo in veteri teſtamēto a tribu le
ui nomē accepit vel traxit. vii etiā dicitur leuit
Precepit q̄ppe dñs moysi vt poſt ordinationem
aaron et filiorū el. prſlus trib⁹ leuit ad diuini cul
tus miſteria ordinareb̄t et ſecrareb̄t dñs. et ſer
uireb̄t pſiſcorā aaron et filijs ei in tabernaculo.

plura sacramenta. Item cum ordinis sacra dividat aut est in pres integrales aut subiectivas. Non integrales. quia nulla pres integralis recipit predicationem suorum. sed quibus gradus ecclesiasticus est ordo. Et in subiectivas. quod credit id est quod pres. quod illud sacram multiplicat. Item hoc sacram est ordinum ad dispensationem aliorum sacerdotum. Sed alia sacra differunt specie. quod potest ordinate ad illud debet differre species. quod videt quod istud sacram est species diversas plurificat. Item sacerdos cuius sacerdote habet suavitatem in sacro ordine. sed sacerdos cuius dyacono habet distinctionem et differentiam. Et sacerdos qui non soli materialiter. sed specificiter habet distinctionem. quod cum virtutibus huius sit sacram. videt quod ordinis sacram diversas habet species sacra

34 34 mentis. **R.** dominus quod sacram ordinis unum est. multas tamquam pres quod sacram non plurificat. per quod non sunt oīno pres subiectivus. et tamen recipiunt predicationem suorum. quod natura habet quodammodo prius subiectivus. et tales sunt preses protestantes quod maxime copertunt ordinem. tum quod ordine diversis praeceptis ex ordine multorum ad unum reddit pres. et quod liber illoz principiat ratione praetatis. sed non prescois. tum etiam quod ordo discernit distinctiones in presibus sicut et numerus unum quoadmodum pres numeri quodammodo habent naturam pri-

um integrantur ita quod si licet suavitates per ordinem reddunt numerum pres. ut pres senarij et statim senarij. et tamen est libet quod non sicut sacerdotem pfectum. et tamquam libet gradus ordo dicitur. et procedente sunt rationes ostendentes huius sacram esse unum quod non sicut sacerdotem sicut multum cogentes. **A**d illud quod obiectum quod multiplicatio inferioris. dominus quod illud videt in eo quod habet naturam specie prius subiectivus solus. non sic est in proposito. **A**d illud quod agitur videtur dividatur in pres integrales aut subiectivas. dominus quod dividitur in pres potestatuas quod virtutibus prius habet naturam. unum sicut divisione analogie nec medium inter divisionem equum et uniuersaliter. sicut talis divisione mediū tenet inter divisionem rationis uniuersalia et rationis integralis. **A**d illud quod obiectum quod ad dispensationem alterius ordinis. dominus quod principaliter ordinatus ad dispensationem sacerdotis ordinis quod unum est. **A**d illud quod obiectum de differentia. dominus quod quodammodo est specifica. quodammodo non. una enim species non disponit ad alium. sicut unum ordo ad aliud disponit. et non est ibi specifica distinctione. sed tamen aliquo modo distinguuntur. quod cum ad unum complementum ordinantis. non unum sacramentum faciunt.

Determinat de ipsis ordinibus.
Hostiarum id est et ianitorum sunt tres. Supradicta ergo est magna pars disponentibus ad ordinem. hic agit de ordinibus. Et hec pres habent gradus de gradibus. In prima agit de gradibus ordinibus. ibi sunt et alii quodammodo non ordinum. Prima pres habet tres pres. In prima ponit gradus ordinum quod in littera distinguit. et pres in suis locis manifeste sunt. In secunda vero assignat distinctionem ordinum minorum ad maiores. ibi. Litterae omnes sunt spinales. In terciaria vero determinat in quo suavitatem. ibi. Si autem queritur quid hoc sit quod hic vocat ordo. Prima barum

Agit de gradibus ordinum. Et primo de hostiis.
Hostiarum id est et ianitorum sunt quod in veteri testamento electi sunt ad custodiandum templum. ut non ingredere se in illud mundum. Dicti autem hostiarum eo quod presunt hostias templi. Ipsi enim tenentes claves omnia int' et extra custodiunt atque inter bonos et malos habentes iudicium dignos recipiunt. indignos respiciunt. Tertius enim est ordinans claves ecclesie danus ab episcopo. et dicunt eis. sic agite tanquam ratione deo reddituri. prebus que clauibus istis reclauduntur. Hoc officium dominus in sua persona suscepit quoniam flagello de funiculis factio vendet et emetes eiecit de templo. Iste enim se hostiarum signum dicit. Ego sum hostius. per me si quis introierit saluabitur. et ingrediebitur et egrediebitur et pascer inuenietur.

De lectoribus.

Sed est gradus lectorum. Lectores a legendo. sicut psalmisti a psalmis canendo vocati sunt. Illi enim predictantur pres quod sequuntur. isti cantant ut excitent ad copunctionem audientium. licet quodammodo lectores ita miserabiliter pronunciantur ut quodammodo ad luctum lamentationes copellantur. Id est etiam pronuntiatores vocantur. quod porro animi nuntiantur. quod tamquam clara vox vox ut etiam in longe positione aures adimpleantur. Ad lectores

aucti perit lectores pronuntiare. et ea quod prophetenuntur claueruntur pres plicare. ut iam ex officio in ecclesia legatur prophetas et lectores. Tertius et evidenter profectus tradidit ab episcopo codex diuinarius lectionum. et dicit ei. Accipe et esto verbi dei relator. **H**abentur si fideliter implueris officium ptem cum his qui bene verbis dei ministraverunt. Qui adhuc gradus puechit farum scientia deesse instructus. ut sensu verborum intelligat vim accentuum sciat. distincte legat. ne confusione plurius intellectum auditoribus auferat. Attendat quod in dicti. quod interrogative sit legendum. ubi sit in oratione facienda distinctio. Hec enim male seruata intellectum turbat. et alios ad risum provocat. Auribus et corde pulsare de vox lectoris. Hoc officium impluit Christus cum in medio seniorum librum. Ecce apiens distincte ad intelligendum legit. spiritus domini super me. Ex quo lectori da intelligi. ergo spiritu sancti clare

a. ii. **H**abentur si fideliter implueris officium ptem cum his qui bene verbis dei ministraverunt. Ut sensu verborum scientia deesse instructus. ut turba dicere. quod cum tales habuerint aureola. videtur auctoritas. et res habeat aureolam. et ita omnes sacerdotes. **R.** ad hunc per dictum officium lectoris est non tamen prophetas legere nudas. sed etiam exponere. et tunc

Esa. lxv.

41 cō. **D**e leuite s̄ nomine auctoris vocari sunt. Ut teretur male dicente. quia sacerdotium noue legis evacuat sacerdotium veteris. ergo pari ratione ministeriū evacuat ministerium. ergo nō debent am pliū leuite dici. Item queris de hoc qđ dī ad dyaconū pertinet assistere sacerdotibus. quia cum vniuersitatis ynuſ sit actus et vna potestas. videſ qđ male assignet dyacono nouuſ acutus ſicut intellegitur ex littera ergo aut dyaco/ nus complectit nouum ordinem et nouuſ carakte rem. aut nō bene nec vere assignatur ei huiusmodi accus. R. di cendum qđ leuitate p̄prio nomi ne appellant dyaconi. i quo no mine claudunt proprius eo: um acqđ et principa lis. et ministrare sacerdoti ſpecia liter et immedia te in sacramentis. Ad dyacones enim pertinet cor/pus domini trans ferre. in primis via ecclesia etiā sanguinem dispel fare. vnde imme diate isti sacerdotibus affiſtū et ministrant. et quando daf eis potestas ad huc actum tūc est di cendum carakte rem ipam. Unde cum nouum nihil circa illud in faſta assignetur intelligenduz qđ

Act. vii. Apo. viii. i. Ebi. iij. alij sunt annet.

Ipsiq̄ gestarēt arcā et tabernaculū et oia vasa ei⁹. et circuitu tabernaculi excubarēt in trās portādo tabernaculo ipi depo nerēt rursiq̄ cōponerēt. Et vi ginti dō annis et supra iussi sūt ſeruire in tabernaculo. quā re gulā in nouo testamēto ſeti patres ſtituerūt qđ h̄etas ad ſe renda onera eſt robusta. Leuitate qđ ex noſe autoris vocati ſūt. De leuite in leuite exorti ſunt. a qbus in tēplo mystici ſunt ſacri mysteria explebanū. H̄ij grece dyacones. latine mifti dicuntur qđ ſicut in ſacerdote p̄ſecratio na in dyacono mifti ſp̄ſea tio habet. Ad dyaconū p̄tinet affiſtare ſacerdotib⁹ et miftare in oib⁹ qđ agunt ſacris xp̄i ſcī in baptiſmo. in crismate. in patena et calice. oblatōes qđ in ferre et diſponere in altari. Co ponere etiā mēſazdōi et vſtire crucē ferre. et p̄dicare euāgelium et eplām ad pplm. Māſiclectori bus v̄t ſtamētū. ita dyaconibus nouū p̄dicare p̄ceptū eſt. Adipm etia p̄tinet officiū p̄cuz et recitatio cathecumonū nouinū. Ip̄e p̄monet aures h̄fē addōm. ip̄e donat pacē et ip̄e an nunciat. Qđ aut̄ huic ordinā moysē ſtatutū ē. hoc etiā in nouo testamēto reprēſentat cū dyacono ſup leuū humerū ſtola po niē et caſula ſi dieb⁹ ieunij cōpli caſ. qđ q̄qd laboris ſuſtinen tie in hac vita tolerat. qđ in leua portat. donec in dextra id ē in effnitate reques habeat. Hic ordo ab aplis celebraſt ē qđ vi legit in actib⁹ aplorū ſeptē viros plenos ſp̄ſetō ad hoc offi ciū elegerūt. et orde p̄muſla ma nus eis imposuerūt. vñ et con ſuetudo inoleuit ut i om̄i mifrice ecclesia. vñ. dyacones circa xp̄i arā qđ ſeptē colubē affiſtāt. H̄ij ſunt ſeptē angeli tuba ca netes in apocalipſi. qđ qles eſſe debeat apls docet thimo. ſcri bens. H̄ij cū ordinant ſol⁹ eph̄ eis manū iponit. qđ ad mifti

um applicant. Ponit eis orari um. i ſtola ſup leuū humerū ut phoc intelligat ſe accepiffle iugum dñi ſuaue. qđ ad ſinistrā p̄ti nētia diuſo timor ſubijciāt. Ac cipiūt et textū euāgelij. ut intel ligat ſe eē p̄cones euāgelij xp̄i. H̄ij aut̄ aſiq̄ ordinēt p̄bētur ut doceſ apls. et ſic miftat nul lum crimen h̄ntes. Hoc officio uſus eſt xp̄i. qđ post cenā ſacramētū carnis et ſanguinis diſcipulis diſpensauit. et qđ apls dormiēt. Eligilate et orate ut nō intretis in temptationem.

De p̄ſbyteris. **S**eptim⁹ eſt ordo p̄ſbyterorū. p̄ſbyter grece. ſenior inter p̄ta latine. Mō mō petate vel decre p̄ta ſenectute. ſpp̄ honorē et dignitatē quā ac ceperūt p̄ſbyteri noſan̄. qđ morū prudentia et maturitate cōuerſatōis p̄cellere dīt i pplo. Tū ſcriptū eſt. Senect⁹ venerabilis eſt nō diurna. nec annorū numero cōputata. Lani eis ſunt ſen ſus hoīm. et etas ſenectutis vita ūmaculata. Jo aut̄ etiā p̄ſbyteri ſacerdotes vocant qđ ſacra dāt qđ licer ſint ſacerdotes. tū p̄tificat⁹ apicē nō h̄nt ſic epi. qđ ſi ne crismate frontē ſignat. nec paclū dāt qđ ſolus debet epi ſeptē actū ſaplōrum demōstrat. Tū et apud veteres ijdē epi et p̄ſbyteri ſiuerūt. qđ illud e nomē dignitatē nō eratis. Sa cerdos nomē h̄z cōpoſitū ex greco et latino. qđ ū ſacrū dans ſue ſacer dur. Si cī enī rex a regendo ita ſacerdos a ſcīficādo dīt⁹ eſt. cōſecrat enī ſcīficat corp⁹ xp̄i. Antistites dō ſacerdos dīt⁹ eſt abeo qđ ante ſtat. Primus enim eſt in ordine ec cleſie. Ad p̄ſbyterū aut̄ p̄tinet d ſacram̄ corporis et ſanguinis dñi al taridei cōfīcere. orōnes dicere et dona diuſiū ſacerdotali ſum a mīro poli ſta qđ ſunt. corp⁹ dñi ſcīficere. orōnes dicere. dona diuſiū ſacerdotali ſum ſufficiens. qđ cū aci ligādi et ſoluēdi ſit mīto nobilior. videſ qđ mīḡ ſebet et ſignare ip̄i ſacer doti. R. dōm qđ iſti aci ſunt p̄o p̄ſe ſacerdotū. et Exod. reſpicuum ſacer p̄p. dōrēt ſe. ſz aci ligādi et ſoluēdi ſeptē ſcīficio ne. iō ſup̄ de hoc

Liber

Quartus

Abat. x. actu in sacro de
pnia determinatu
est. et iō magi non
repenit.

43 **C**anones du
os tm sacros or
dines appel. zc.
Uī salsum cē. qz
subdyacon⁹tan
git vasa sacra. g
vr zc. R^o. dō. q
ordines sacri di
s. Th. iij. cunfratrib⁹modis
Primo large. qz
sacru exiguntur
stru. b3 illo Esa
lij. mūdamini q
xvi. fertis vasa dñi
Uī qz contingū
res sacratas. sa
cri dñe cē. z b3 h
oēs isti tres dū
cūt sacri. Cēo
mō stricte dō sa
cer odo. qz ipm
sacrū dispelat. et
qdāmō tractat
de credo et alijs
admisstrādo et sic
dyacon⁹ et bdy
aconus. Zertio
mō sacrū dō. ppi
issime. qz sacram
rē officiū. et b cō
perit ordinū sup
mo. et iō sacer
dog appellat.

44 **f** **S**i at qz zc.
Act. vij. Innuit magi q
ordo ē signūlū la
cru. Contrā. vī
male dicere. qz
sacrū ē elemētū
z ordō ē sacrū
gordō ē elemētū
n gspūale līgu
lū. Iē cū in alijs
sacris imp̄ma
caract. ppe. qd
ordo magis dif
finū p signūlū
Item queris qd
fit res et quid si
gnūlū ē sacramē
to ordinū. R^o.
dicidū qz in' col
lātō ordinū est
collocatio pot
statis per quam
bō ponit in sta
tu diffinito et g
du. et qm̄ diversi
tas ē in prātib.
diversitas ē in si
gnūlū. et qz co
sequens diversi
tas ē et d3 cē ex

nores sacerdotes. Christus qz
duodecim elegit discipulos pri
us qz t aplos vocauit. qz vicē
gerut in ecclia maiores pōtifi
ces. deinde alios lxx. et duos di
scipulos designauit qz vicē in
ecclia tenet p̄bysteri. Un⁹ at in
ter aplos p̄nceps extit petr⁹.
cui vicari et successor ē pōtifex
sūm⁹. Un⁹ dō apostolic⁹. qz pa
pa vocat. s. pf patr⁹. Qualis at
eligi debeat p̄byster. aplo scri
bes thymotheo osidit. vbi noīe
epi p̄byster significat. Hoc aut
officio vesus ē p̄p̄s cū seipm i ar
cru. obtulit idē sacerdos et ho
stia. et qz post cenā panē et vinū
in corpus suum et sanguine cō
mutauit. Ecce de septem eccl
ie gradib⁹ breuiter elocuti qd
ad quēqz p̄tineat insinuauim⁹.

V Allignat differētā ordinū
minor ad maiores. k
e excellētē tm canones duos tm
sacros ordines appellari cēsent
dyaconat⁹ scz et p̄bysterat⁹. qz
hos solos p̄mitiu ecclia legiē
habuisse. et de his solis p̄ceptuz
apl̄ habem⁹. Aplici enī in singul
ciuitatib⁹ ep̄os p̄bysteres ordi
naueft. Leuitas ē tab apl̄s or
dinatos legiū. qz maxim⁹ su
it beatus stephanus. Subdy
conos vero et accolitos p̄cede
te tpe ecclesia sibi constituit.

Determinat in qz pueniūt. I
f **S**i at qz qd sit qd b vocat or
do. sane p̄t signūlū cē. i. sacrū
qddā qz spūalis p̄tā tradit⁹ or
dinatot officiū. Caracter gspū
alisybi sit. p̄motio p̄tātis. ordō
vel grad⁹ vocat. Et dicidū hi or
dines sacra. qz eorū p̄ceptioē
ressacra. i. ḡra confertur. quaz
figurant ea que ibi geruntur.

Agit de dignitatib⁹ et officiis
supadditis ordib⁹. Et p̄mo de
his que dicunt officiū et digni
tatem. m

Sunt et alia qdā nō ordinū z
dignitatū vī officiorū nola. Di
gnitatū sil et officiū nomē ē ep̄s.
Ep̄at⁹ at vocabulū inde dictū
est. qz ille qz ep̄s efficit supinten
dat curā. s. b̄ditorū gerēs. Sco

pīn ei grece latine intēdere dō
Epiat grece latine speculator
es interpretant. Mā speculator
ē p̄posu⁹ i ecclia dict⁹. eo qz spe
culef atqz p̄spiciat pp̄lorū ifra
se positorū mores et vitā. Pōti
sexē p̄nceps sacerdotū qz via
seqūtiū. Ep̄e et sūm⁹ sacerdos
nūcupat. ip̄e ei leuitas et sacer
dotes efficit. ip̄e oēs ecclesiasti
cos ordines disponit.

Agit de his qz dicūt dignita
tem. n

Ordo atēp̄orū qdriptit⁹ ē. s.
in p̄farchis archiep̄is. metro
politanis et ep̄is. P̄farcha gre
ce. sūm⁹ patrū interpretat. qz pri
mū. i. ap̄licū t̄ locū. vī roman⁹
antiocen⁹. alexadrin⁹. s. oīm sū
mus ē roman⁹. Archicp̄us p̄n
cepse p̄p̄orū. Archos enī grece
latine p̄nceps dō. Adetropoli
te aut̄ a mētura ciuitatū dicūt

Singulis ei p̄uincijs p̄eminet
qz auētati et doctrine ceteri sacerdotes
sunt. Sollicitudo ei totū p̄uicie ip̄is ep̄is cōmissa
ē. Oēs at supi⁹ desigti ordines ep̄i nūcupat. Nota
qz archiep̄orū noīe p̄mates supi⁹ significasse vī et
metropolitanorū qz nūc archiep̄os dicim⁹. Hoc
rū at discretio a ḡtūlīb⁹ introducta vī. qz suos fia
mēs alios simpli flamies. alios archiflamies. a
lios p̄thoflamies appellabāt. Sacerdotes ei gē
tiliū flamies dicebāt. qz hēbāt i capite pilleū m q
erat breuis virga desup̄hūs aliqd lane. qd cuī p
estū ferre si possent. filū tm i capite ligare ceperit
Mudis ei capitib⁹ eis incedē nephas erat. Un⁹ et
a filo qz vtebāt flamies dicti sunt qz flamies. Sz
festi dieb⁹ file dōposito pilleū iponebat. p̄ sacerdo
tū eminētia. Tates a vi mētū appellati sunt. cui⁹
significatio multiplex est. mō em̄ sacerdotez. mō
p̄phetā. mō poetam significat.

Agit de his qz dicunt officium.

Sacerdō vocat qz vocē modulat i cātu. H̄z s. duo
gīa. p̄cētō. et succētō. Preccētō. qz vocē p̄mitit i
cātu. succētō qz b̄seqūi canēdo rūdet. p̄cētō at
dō qz p̄sonat. Qui at n̄ p̄sonat n̄ p̄cīt. p̄cētō nō
erit. H̄is breuis tractat. āmonēdīs xp̄i missiū qz
nūc excellūt ordinū dignitate. ira p̄cellat vī
scītate. et plebs eis cōmissa. eorū qz disciplinis
edocta gratātē eis obediat. et eorū imatōe dō die
in dīe p̄ficiat. a qb⁹ diuīa sacra p̄cipiūt. et missarū
solēnia audiūt. Abissa at dō vī qz missa ē hostia c
cōmemoratio fit illo officio. Un⁹ dō ite missa ē. b
seqūi hostia qz missa ē ad celestia. et dētes p̄ ea
Un⁹ qz missa celesti vēit ad p̄secrādū dñicū corp⁹
quē ed altare celeste d̄ferit hostia. yī et dō missa ē.

teriorib⁹ signis.
aliter in z alter
qz signa sūt sum
plicet diversa. s
p̄tates pueniūt
in cades aia in h
qz unifōmis rō
distinguēdi regi
tur in oībus cas
racteribus et ad
vīnū ordīnatis.
Qm̄ ḡ oīdo de
bet diffiniri qd
qd cōe est. et cō
tas nō ē a p̄cē
menti exterioris
s signaculi im
p̄fessio. iō magi
diffinir p̄ id qz p
elementū extēt.
Et tēz magis h
sacram qz alius.
qz character p̄l
bz h̄rōne suez. a
rōne distinguē
di qz in alijs sa
cramētē tē.

Quodam
Lip̄o ordo
op̄ora

HIntelligentiam huius p̄tis querit de ordinib⁹ in speciali, circa quos dupliciter dubitare conuenit ad endocationē eoz quemaḡ in līa tāgit. Primo q̄ntum ad characteris impressionem. Secundo q̄ntum ad numerū et distinctionē. Quantū ad primum queruntur quatuor. Primo querit, utrū in omnibus ordinib⁹ imprimatur character. Secundo vtrū unus vel plures. Tercio, vtrū habeant ordinē admittit. Quarto querit, q̄ntum ad signum exterius quod ei responderet.

Questio. i. 1.

Līca quā sic p̄cedit et ostenditur p̄mo q̄ in omnibus imprimatur character et distinctionē ordinis. ordo est signaculum in quo specialis potestas traditur ordinato. si ergo hec est recta ratio, cōperte omnib⁹ ratio signaculum. Sed non est signaculum materiale sed sp̄uale. hoc aut̄ est character. ergo r̄. Item om̄e sacramētū iterari potest quod non imprimatur character. S̄ in nullus ordo p̄t̄ iterari sicut dicit Augustinus, et habetur in distinctionē sequenti ergo in singulis imprimatur character. **I**te character est signaculum unifl̄sum configurans nos dñō iefu christo sed dñs om̄es ordines exhibuit sicut magister in diuidentio p̄bat in littera. si ergo in om̄ib⁹ eidem configura mur, vide q̄ in omnib⁹ character imprimatur. Item imprimatur characteris sue signaculi est ad distinctionē fīm aliquem statum. s̄ in om̄i ordine ponitur q̄s in statu ministrandi determinatio. ergo in om̄i ordine imprimatur character. **C**etera character est signaculum spirituale ergo in illo solis imprimatur i quib⁹ datur potestas nova et spiritualis. sed potestas omnib⁹ ordinum inferiorum est corporalis. et aperire ostium sive custodire prophetias dicere. candelabra deferre. ergo in his nullo imprimatur character. Item character est signaculum q̄d respicit sue quod haber imprimi in imagine ad configurandam ipsam eo. Sed acris quoniam ordinum solum sunt circa ministeria inferiora. ergo stralia non speccat ad imaginem consignanda deo pater. **I**te character est signum indelebilis. ergo si collocat hominē in aliquo statu impossibile est ab illo statu receder. Enī statu consumelta sacramento. Sed qui sunt in minorib⁹ ordinib⁹ s̄tū possunt licet redire ad laicatū. q̄ i eis character non imprimatur. Item character est signaculum perpetuum qd manet in anima separata. ergo non dñ imprimis ad actum perpetuum. Sed act⁹ ministerialis isto rū ordinum inferiorum nō est perpetuum. ergo r̄. **D**i cendū q̄ aliqui voluerunt dicere q̄ character in solo ordine sacerdotali imprimatur. s̄ in ordinib⁹ inferiorib⁹ solum disponitur quis ad talis characteris suscep̄tōem. Nam ppter suam nobilitatem de congruo exigunt ordines i superiorē habere primos. Sed cū ordinis inferioris saltem sacris sint de perfectione sacramēti. et i his stat segregatio perpetua clericorum a laicis. nō videtur i solo sacerdotio character imprimi. Et ideo dixerunt alii q̄ character imprimatur in om̄ib⁹ ordinib⁹ sacris. s̄ nō in minorib⁹. Et huius signū, q̄ si nō possit laicus comiseri. alij v̄ sic. **S**̄ cū nullus ordo iterari possit. et quilibet habeat aliqd de rōne sacramēti. v̄ q̄ i liber sit aliqd qd b̄ rōne recipi et signi et rōne signaculi ppetui. hoc aut̄ characterez dicim⁹. nō igit v̄ q̄ in illis solis imprimat character. Et iō est opinio p̄babilior q̄ i om̄ib⁹ ordinib⁹ character imprimat. sic rōnes exp̄site ostendit. Lī enī character sit signaculum distinctioni. et perpetui. et rho signaturi. et h̄ cū om̄ib⁹ ordinib⁹ rep̄ire. nō ē dubitandum characterē i om̄ib⁹ imprimatur.

46 mi **A**d illud qd obſ q̄ esigim sp̄uale. dñm. q̄ i om̄ib⁹ ordinib⁹ das p̄tas vel sp̄uale de se vel ad sp̄uale ordinās. Ut p̄tas ostiari ē ad mīcēdūm boīs ad diuinū sacri

ficiū. p̄tas lectoris nō solū ad eritādū auditiū extero / re verūciā interiorē. et sic d̄ gl̄is. sicut meli p̄atēbit q̄n ager de distinctionē ordinā. **A**d illud qd obſ de signō, ne. dñm q̄ character ordīs ut ē sc̄rūatīs aīam p̄figurat deo fīm imaginē ut assimilatō deo. et hoc sit in ordī sup̄mo. Uel dñm q̄ magis p̄p̄e p̄figurat ale signaculum. q̄ cū t̄p̄s triplex habuit officiū. i. ministri i. agedō. pugilis i. parēdo. redēproxis i. morēdo. ideo triplex fuit sacramētū fīm q̄ b̄ christo p̄figurat̄ his trīb⁹ mōis. ynde t̄m triplex ē sacramētū in quo sit characteris imprimatio. nā bapt̄mūs p̄figurat̄ morēti et redimēti. vnde cōsepe, litur bō in morte. Lōfirmatō p̄figurat patēti et pugnati. ideo signū crucis sit i medio frōte. **S**o ordo p̄figurat ministranti et op̄anti sicut recte in līa ostendit. et q̄ i om̄ib⁹ configuraſ q̄s rho fīm plus et min⁹. ideo i. om̄ib⁹ bus character imprimitur. Ad illud qd obſ de indelebilitate et perpetuitate. dñm q̄ character oīm ordinū manēt om̄ia. sicut reverētis ad lysacū sive morētis ut signaculum distinctioni. et hoc vel ad gloriam s̄b̄ v̄sus ē. vel ad ignominiam si male nec optet q̄ maneat s̄ḡ q̄zū ad v̄sus ministeri. q̄s̄e v̄sus quodāmodo. **Q**uartū in p̄mum. et per hec p̄ter v̄ltimū. **Q**uestio. ii. k

Utrū i diversis ordinib⁹ diversi characteres imprimantur. Et q̄ sic videt. q̄ ordinis esse naturaliter loquendo est signaculum. q̄ cū sunt plures ordines. sūt q̄ pl̄a signacula sp̄u alia. sed illa signacula sp̄ualia characteres appellant. q̄. **I**te p̄tates ordinū sūt simpliciter diversi. sicut p̄t̄z in ostiario et accolito. claudere enī ostiū et ferre circum sive co. politer sive sp̄ualiter intelligat̄ est actus omnino diversus. Si ergo p̄tates distinguunt̄ p̄ actus et signacula distinguunt̄ fīm diversitatis potestatū. q̄ diversi sunt characteres. **I**te signū d̄ respondere signato. et signatum signo. s̄ḡ septiformis gratia datur q̄ est res v̄ltima et exteriō signa i diversis ordinib⁹ simpliciter sunt diversa. vide q̄ hoc q̄ characteres q̄ sunt signata et signa. Ite in quolibet ordine imprimatur unus character. et cū in quilibet ordine imprimatur. ut supra p̄batum est tūc id character iterat. sed h̄ est impossibile. et hoc facere est cōtumeliā sacramēto facere. vide ergo q̄ post p̄mū ordinem qui alij recipit nihil recipiat. s̄ sacramēto cōtumelia faciat. sed hoc est inconveniens. q̄. **N**ōtra. in sacramēto bapt̄mū non imprimuntur nisi unus character et similiter in sacro confirmationis. q̄ pari rōne in sacramento ordinis. **I**te hoc sacramētū ordinis essentia līus recipit characterē q̄s alij alij sacerdi in q̄ character imprimantur. si ergo ordo vñū est sacramētū q̄rumq̄ plurimis. vide q̄ vñū character in eo imprimat. Ite si plures et diversi characteres imprimuntur. aut ergo diversitatis specifica. aut numerali. Nō numerali. q̄num possibile ē plura accidentia cuiusdam p̄p̄e cōde subiecto. Si specifica. sed ex diversis fīm formā et sp̄em manēt om̄ib⁹ diversis nō sit vñū nisi vñū materiale sit respectu alterius. si ergo character respectu characteris nō ē materialis et specie differt. ergo nunq̄ faciūt vñū sacramētū si diversi sint. Ite natura inferior nō facit q̄ plura. qd p̄faceret p̄ vñū. ergo nec natura superior. Si ergo ordinat̄ vñū characterē p̄p̄e distinguat̄ sicut i baptismō. vide q̄ vñū solus character i ordine imprimatur. queritur ergo quae necessitas quare plures characteres imprimantur. **B**o. dñm. ē q̄ inf̄ opinantes i om̄ib⁹ ordībus esse characterē duplex opinio esse. Iste vñū. Qui dñm enim dicere voluerūt q̄ oīs ordines i uno charactere vñūt̄ur. differētēt̄ fīm maiorē cōpletionem et minorē. sicut si sigillum imprimat̄ in cera tenuerit ydeam. fortius et amplius paulatue procedendo scđm plus

Liber

et plus. quousque venias ad statum pfectum. Et autem quod est q̄ sit rō talis imp̄fitionis. iridētē breuit̄ q̄ h̄ est. ppter cara ceteris imp̄fectorēz. S̄i s̄ib̄ est. tūc impossibile esset p̄ moueri ad sequētē ordinē om̄issō p̄ori. q̄d est t̄ iura. Si hoc vez eis. nō eēt etiā differētia inter ordines nisi fī magis t̄ min⁹ q̄d est manifeste falsuz. cū p̄tates i diversis ordinib⁹ sint ad diuersa ordinare. Postremo si h̄ est vez. carcer recipet magis. Si querit q̄ne non recipet minus. ddm q̄ s̄ib̄ est. tūc eēt deebilis. Quare etiā carceres alioz sacroz magis t̄ min⁹ recipiūt ut dicatur baptizat⁹ vel i firmat⁹ magis t̄ min⁹. Qd cū nō sit que niens dicere. nō est oueniēs bāc positiōz ponere. Et iō d̄ aliter t̄ pbabilit̄ q̄ in diuersis ordinib⁹ diuersi imp̄funk carceres. Rō aut̄ h̄ est. q̄ nō solū q̄d ad di cul tum assumunt distinguiūt ab alijs. uno etiā inter mi nistrātē ordo ēt distinc̄tio. t̄ vlt̄ grad⁹ illi t̄ potestates ministrādi si semel dant. nunq̄ auferunt etiā si ad alt̄ ministeriū eleuet q̄ in minori ministrauerat. et iō in diuersis ordinib⁹ diuersa signacula dñi imp̄mi. sed q̄ nobis diuersitas potestatū ministrādi t̄ p̄peritas i notesca. tale aut̄ signaculū est carcer. t̄ iō iu diuersis ordinib⁹ diuersi imp̄funk carceres. et icedende sunt s̄orōnes h̄ ondētes. Ad illō ḡ q̄d obr̄ de sacro baptis̄mī et confirmatōis p̄z p̄. q̄ nō est sile. p̄ eo q̄ nō ponunt ita diuersitatē sicut ponit ordinis sacramētū. q̄d de syrō. ne implicat diuersitatē graduū. Ad illō q̄d obr̄ q̄ carcer essentialiter ē sacramētū. ddm q̄ verū est. sed nō nisi put comparaf ad vlt̄erius signatum. Sicut ergo vna linea ē scripta. t̄ due t̄ tres t̄ q̄ttuor. et tñ multaz linearū aggregatio ad vna sententia exp̄mendam non est nisi vna scriptura. sic in p̄posito est intelligendū. q̄ oīnis talis ante configuratio ordinat ad hoc q̄ ei inseri bat̄ signaculū fīm q̄ homo dei minister pfectus ēēt iudicatur. Et cum sacramētū dicat qd ad alterū. t̄ cara ceteres vniuntur fīm quid ad alterum. ideo plures ca racteres vnum faciunt sacramētū. Ad illō q̄d obr̄ vtrū differat specie vel numero. ddm q̄ duplicitē est loqui de carcerib⁹. aut in se. aut put vniūtū in vnitate t̄ integratē sacramētū. Si in se. sic differunt sicut diuersae species numeri. sicut binarius t̄ quaternarius. Si put vniūtū in vnitate sacramētū. sic quēadmodū binarius t̄ quaternarius constituūt senariū. t̄ bñt rōz pris constitutive. t̄ complemetū ponit in senario. sic i telligendū est i p̄posito suo modo. nō sic simile omnino.

53 Ad illō q̄d obr̄ vlt̄imo tam paret r̄nsto. qm̄ istō ve ru est t̄ locum habet quado p̄ vnu p̄ tra fieri ut p̄ plura in p̄posito aut̄ non ē sic. p̄ eo q̄ non oportet ordinatos non solū ab alijs sed etiā inter se distingui.

Questio .iiij.

Ut̄z carceres diuersoz ordinū sint essentialiter ad se inūtē ordinari. t̄ q̄ sic videt. q̄maior est cōnēcto ordis ad ordinē. q̄ ordinis ad baptis̄mū. t̄ carceris vnuus ordinis ad carcerē alterius q̄d ad baptis̄male. S̄i esse rūalis ē ordinatio carceris ordinis ad baptis̄male. sic dicit in decretali de p̄sbro nō baptis̄aro. li. ii. nō baptis̄atus nō pot̄ ordinari. Vñ si de sacro ordinatus ē. deb̄ baptis̄ari. t̄ post ut̄z ordinari. q̄ carcer ordinis essen tialis ordine presupponit baptis̄male. q̄. zc. Itē. or do magis cōperit ordini q̄d numero. sed sic ē in numeris q̄ numerus posterior. necessario pergit pōrem. t̄ figura similiter posterior antecedētem. vnde nunq̄ ē quoniam. rius sine ternario. nec tetragonus sine trigone. q̄ nōq̄ est gradus secundus sine primo. nec tertius sine secundo t̄ sic de alijs. Itē ex diuersis formalib⁹ p̄ fieri vnu

Quartus

nisi adiuicem ordinētur. sed om̄es ordines vnu cōpletum reddat ministerium. q̄ necessare ē q̄ adiuicē ordinē tur. Item si q̄s scienter p̄moueretur ad ordinē poste riō p̄ om̄issō. hoc ipso iuspendit ab execrē. t̄c dicitur i decretali. Sed h̄ nō esset nisi oportet ibi serua ri ordinē. q̄. zc. Itē vbiq̄ sunt gradus oportet ponere ordinē. S̄i i sac̄o ordinis diversi ordinēs sūt gradus spirituallū officiō. sicut dicitur in litera. si q̄ carceres in illis gradibus situātur. videtur q̄ sic ibi essentia lis ordo. Cetera in his in q̄b̄ ē ordo essentia l destructo p̄ori destruit posterius. Sed nō habito pauci ordinēs nihilominus haberef posterios. sicut patet ordinatis per salē qui nō sūt i eo ordinandi. ergo. zc. Magi or patet q̄ se. minor p̄batur q̄ illud q̄d dicitur. dī. q̄. q̄ sollicitudo. zc. t̄ extro de clericō q̄ saltū ordinato tuc litere. zc. Item carceres cōpationē habēt. sicut p̄tates t̄ acutis ordinū ad q̄s ordines compānt. sed i illis p̄tatis bus nullus omnino ē ordo. sicut in potestate exp̄eliendi demones t̄ ferendi ceros. q̄ nullus ē ordo in talib⁹ carceribus. Itē in his que respicuit corporez sp̄iale p̄ est corporez sp̄iale. sed exorcizatio t̄ liberationē ve xatō spirituū. q̄ accollitū respicuit officiū illuminandi q̄ por̄ ordo accollitū. q̄ sic exorciste nō ergo recite ordinatur cū vñ dicas ordo tere. alter q̄rtus. Itē p̄bus q̄d liberaat a malo q̄d habilitat ad bonū. q̄ in sedo ē habili tatio ad bonū. in terio ē liberatio a malo. q̄ vult q̄ terius ordo sit p̄q̄ s̄ida. q̄ ita vñ nullū sit ordo cert̄ inter istos gradū. Itē. ddm q̄ cōndo necessitatē. t̄c or do cōgruitatē. Sic loqm̄ur de ordine istō gradū ecclēsticō. ddm q̄ nō ē ordinatio necessaria nec cōntinua lis. p̄ eo q̄ ordo posterior habet p̄t̄ t̄ suscipi sine p̄pō. Si aut̄ loqm̄ur q̄tū ad ordinatōz cōgruitatē. sic cibi or do. eo q̄ ad bñ ēēt misteriū sc̄antis perigat ordo sive potestas misteriū p̄cedētis. q̄c ad modū iḡ si q̄s ve. it ordinare p̄cedēt p̄bz dī erordū p̄mittere. post narratōz. t̄ post rōcinatō. t̄ postremo cōclusionē. t̄c si vellerēcipe possit a posteriori licet nō ēēt ordinare. sic ēēt ordinib⁹ op̄ter intelligi. cū em̄ ordines inferiores mīstrent sacris et sacri ordines mīstret sacerdotio. t̄ inferior gradū p̄pō sit in ascēdēto. t̄ p̄t̄s ministerialis sit inferior. p̄z q̄ ibi ē ordo. non t̄ necessitatē. qm̄ p̄tates diuersae sunt. t̄p se ipsas obtinerit t̄ haberi p̄t̄. q̄ nō ēēt sive sine alijs. Est t̄ḡl ordo i bñs gradib⁹ sc̄dm maiorē accessūt ad ultimū gradū. t̄ sacerdotio. Un p̄mo hō introducit in ecclēz p̄ ostiarū. Sc̄do manuducit p̄ lectōz p̄phetaz. Tercio adiuuat p̄ exorcistā ut liberef a malo. Quartio exorcistā p̄ accollitū ut p̄ficiat in bono. Deinde sunt alijs duo ordines q̄ mīstrant sacerdoti in oblatōz sacrificiō. t̄ sic p̄z q̄ est ibi ordo cōgruitatis nō necessitatē. Nec valēt ille rōnes in h̄i de exorcista et accollito. p̄ eo q̄ oīnes p̄tatem sp̄iale dicūt. t̄ p̄ eo q̄ eruditio p̄cedit liberatiōnē a malo. t̄ iō icedētū ē q̄ sit ibi ordo in carcerib⁹ sed nō est ordo essentia lis. sicut in elementis ordo est. tamen ultimum elementum sive littera antēscribi potest cum sit prima littera. ultima ordine retrogradō in scri bendo. sed tamē ordinata in scriptura. sicut ordines pos sunt suscipi ascēdēto sive retrocedēto. Ad illud ḡ 54. q̄d obr̄ de baptis̄mo. ddm q̄ nō ēēt simile. quoniam sicut ta crum sūt supra in tractatu de baptis̄mate. t̄ in concilio apud compendiu determinatū fuit. t̄ decretali Inno centii de presbytero nō baptis̄ato. 2. firmat. baptis̄mus est fundamentum t̄ ianua omnū sacramētōz. t̄ quo niā fundamēto nō etiā nō habet p̄p̄ificari. iō caracē baptis̄mi alijs p̄cedit cōntialis ordinē. nō sic in alijs.

55 **A**d illud quod obiectum denueris. dicitur quod non est simile. qd
nisi numerus sequens habet precedentem vel sui. sed non sic gradus
sequens habet precedentem vel sui. sed ut disponatur et agnoscat. Ad
illud quod obiectum ex pluribus differentiis non sit unum. dicitur quod ve-
rū est quod non sit unum per essentiam. sit tamen unum sacramento.
que est unitas in coparatione ad unum signandum pfecte. et sa-
cramentum ordinis non habet omnino unitatem absolutam. sed per co-
parationem. ad quam unitatem constitutam non requiritur essen-
tialis deponitio in gratia. **A**d illud quod obiectum ibi videtur
de salto et de gradu. dicitur quod ille diversus non ostenditur
quod sit ibi nisi ordine agnoscatur. qd est de integritate sacra-
menti. est tamen ibiordo necessitatis quoniam est de obligatio-
ne peccati. quod tenetur ordinare ascendendo non saltando
ordinari. **Q**uestio .iiij. m.
Quoniam in primis carcer est in diversis ordinibus. et cum in ordi-
nibus sit ista quoniam recipere. ut pote in ordine sacerdotali. s-
benedictione. inunctione. manu impositione. et alius
porrectione. ut libri vel vasis vel clavis. et huius explicationes
quae in questione fuerint characteris immissio. Et primo videtur quod
non in benedictione. quoniam semper in ordinibus fuit characteris
immissio. et illud est ordinis essentialis in quo immissio carac-
ter. Et benedictione non est de cunctis ordinibus. cum non legatur talis
solennitas fuisse in ecclesia primaria. g. et c. **I**n illud in quod
immissio carcer interior dicitur assumetur etiam ex exteriori
caractere. Sed carcer ille recipiet aliquam praeter
benedictionem autem sit ad sacerdotiam. g. et c. **I**n quod non detur in
inuncione videtur. quod si aliqua passio aliquo modo inest. ini-
nitur aliquid eodem. Sed characteris immissio est in omnibus ordi-
nibus. sed in numero est in uno solo. s. in sacerdotio. g. et c. **I**n
vbi talis causa ibi talis effectus. Sed si episcopus non in
inuncione. ergo noui characteris immissio. sed autem falsus. quod si
nouus character immissus. sicut sacerdos posset esse si
ne dyacono. sive episcopus sine sacerdotio. cuius contrarius
determinatus est in decretali. li. iij. **I**n quod non defertur manu
um impositione. videtur primo per consimile rationem. quod cum non
sit impositione nisi in solis duobus ordinibus. non immissio
restitutio characteris nisi in his duobus solu. quod est manifeste fallsum.
sicut patet ex predicto. **I**nordo traditur tamen ab episcopo. et
ordo traditur in impositione characteris. quod si carcer immissio
tur in impositione manus. vbi quod solus episcopus debeat manu
imponere in ordinacione. quod est falsum. quod ut dicit canon di.
xvij. presbyter cum ordinatur. et omnes sacerdotes assistentes
dant in ordinacione sacerdotis manus imponere. Quod autem
in libri vel vasis traditio non immissio matetur videtur. quoniam esto
quod tales libri vel vasa deessent. sicut forte decenterant in ec-
clesia primaria. nibilominus tales ordines dant per se. g. et c.
Intra talia assert archidiaconus. ut ampulla et aqua
manu subdyacono. sicut in laicis. et claves ipsi osti-
orio. si ergo solus episcopus est. ferre ordines. vbi quod in illis tra-
ditio non immissio matetur carcer. **I**n quarto vero verbi explicatione
non exprimat videtur primo. quod in verbis illis signat recta
potestatio executio. ut patet. quod inspicatur. quod cum illud
sequatur ordinis essentia et characterem. videtur et c. **I**n carac-
ter non potest immissio nisi a deo. Sed verbi explicatione est
verbum impandi. cum dicitur. Accipe potestatio. et g. in illi forma
non est copiens immissio characterem. Est igitur questione qua-
re hoc sacramentum habet formam verbi per modum immissio-
num. cum alia habeant indicarium vel deparciuum. Est enim
cum quod vbi ostium babuerunt bec circa ordinem. s. in manu im-
positione. et benedictione. et inuncione. Est et quarto quare imposi-
tio manus est in duabus ordinibus. sed inuncio in uno solo
ordo. scilicet sacerdotio. Est quarto questione. quare dy-
acono solus episcopus manus imponit sacerdotibus
vero aliis sacerdotibus. Est ultimo quod in quo essentialiter

sunt sacramenta illud exterius. et cum non habeat elementum.
nec formam statutam. vbi quod nobile essentiale habeatur. Et ergo non
habeat formam determinatarum vbi. cum antiqua ordinaria alia
modus habeant. **R**es ad predictorum intelligentiam habedamus. **S**e
be est supponenda. quod omne sacramentum aliquod signum ecclesi-
stiale habeat exterius. nullo enim modo accidit sacro est sig-
num. sed essentiale est simpliciter. Amplius supponendum est quod in omni
sacramento in eo immissio carcer istud est essentialis sacra-
mento in eo suus quod immixta carcer. Amplius cum signum
debet habere similitudinem ad signatum. in eo immissio carcer
quod est characteris magis est in sacro simile. quoniam igitur in ordine immixta
carcer est signum ad aliquam praecepta spirituales. Sed
per generali regulam habetur est quod in illo signo exterius immixta
character est in liberum ordine. in questione principalis potestas quam
respicit ordo. signum traditio ordinario. **A**d hanc autem signum
duo occurrit exterius. s. traditio alicuius instrumenti.
et expiatio vbi. ut sic signo visibili simul et auditibili signum
ficiat dari. nec sufficit signum audibile sine visibili. propter hunc
quod altitudinem vbi. altitudinem respicere signum. ut patet alius sa-
cramentum. nec sufficit signum sive vbo. quod ad multa per rati-
onem signum. s. liber vel illud vas dari. et ideo optet vbo con-
siderare. et hec duo sunt essentialia in trinitate sacramen-
to et proprietas sacramentorum. Quoniam enim manus est organum organorum
in operando. et lingua est expremendo. recte significatur assertio
potestas in officio vestimentorum. et hec in qualibet ordine reperiuntur.
Et quod reputatur et characteris immissio. Sed quoniam characteres
sunt diversi habentes maiorem dignitatem et minorem secundum gra-
dus potestum. ita signa quod bona diversificantur. maxime
in ordinibus sacris et minoribus. In ordinibus enim sacris
(quoniam dicitur ibi nobilis potestas et ecclesiastica) sit manus immissio
non tam instrumenti traditio. quoniam manus est organum organo-
rum in questione principali residetur potestas operandi. vbi si ordinatio
bat in ecclesia primaria vbi non nisi isti duo ordines explicite
erat. Sed in ordinibus minoribus vbi sit traditio alicuius instru-
menti. ut clavis. vellitibz. vel excoffimi et c. Et si plus instrumenta
merita traditatur vni. illud per principalem habetur est quod episcopus
tradit cu[m] plato et verbi accepit potest. vbi in omissione per
cipitalis debet ordo iterari quod dum est character non re-
cepit. Sed in aliis sequentibus si sit defectus vel negli-
ligentia dicitur suppleri. Secundum est igitur quod in inuncione non
immissio carcer. sed tamen sit per se solemnitate et dignitate
corpis domini. quod non est correctum nisi manibus consecratis.
Potesit autem sit inuncio in capite. in questione abudans
ratio que in platis dicitur et ecclesiastica repertum. Et hinc est quod ma-
nus sacerdotis vnguis oculo scito. caput potestis eri-
mate. ut significetur quod in eis deesse excellencia vite et aspectu
dei. et scientia. et in conspicuo bonum quoniam ad famam. **L**oc
dendus est etiam quod non sit characteris immissio ipsa benedictione
sicut ostendit illeretatio. quod potest est instituta ad de-
votionem eternitatem. et imperrandam gloriam. quod sit de sacra
substantia. **A**d illud vero quod obiectum de manu impositione non est ad or-
dinis collationem sed significatio. Significatio enim
gratia cōcionis quod die sacerdotali asserta. et per sacerdotem de
amministrari. ita non imponitur manus sacerdotibus dyacono. sed
solus episcopus. in cuius impositione manus non ratum
est significatio. sed etiam potestatis collatio. **A**d illud
quod obiectum de libri vel vasis traditione. Dicen-
dum est quod sicut omne instrumentum. sive armatura in
virtute manus est. sic etiam per impositionem ma-
nuum vbi deessent talia possunt signari. Unde sicut

Liber

post videbis in impositione manuum in ecclesia pmitius certi ordines implicabantur. qd postmodum pcessu tuis explicati sunt sive expliciti. et qd ad hunc ad suum. et qd ad glorias. Preterea in hunc significat qd ille qd ordinatus. in illo ordine sacerdos. cu sacerdotes manus sacras imponunt. Et nota qd si multis sint assistentes sufficit in qd tres manus imponunt. aliud est ex abundantia. nec tñ illud est de necessitate sacerdotis. Ad illud qd obi qd archidiaconus confert multa talia. dñm qd hunc ad pratis explicat. Unum in tali traditio sacramenta ab archidiacono non tradit nos praes. sed tradita explicat. Ad illud qd obi de huius explicatione. dñm qd intelligendu est suffisse hunc aliquod in qd explicationem portetas talis dati. hñ fuerit proba pfecta nisi in solis duobus sacris qd hunc verba specialia ore propria pderit. et in aliis et proba sunt necessaria. non tñ sunt determinata vocaliter. hñ verba quoniam sensu exprimitur qd hunc est de ratione sacri sufficiebat. sed qd in heresiis

62 introducere non intendebat. Sed nunc necessariu est fuisse forma ab ecclesia statuata et approbatam. Ad illud qd obi de modo impatiuo. dñm qd pontifex summus gerit psonam et psonam superiorum sicut dicit Iustus. in libro de officiis et qd prius secundum plus et minus tradidit. et secundum illud qd seruit plus qd seruit minus. id rectissime modo impatiuo videtur. sic pzmano ad pmanam questionem. Quesit alie quones ex dictis patet ppter illa que est de ortu istorum. Nam benedictio et manus ipsos patrum a patriarchis Henrico. et ge. vi. hñ inunctione figura habuit in lege. levit. viii. vbi dicitur qd inunctus est summus sacerdos.

63 **Quæstiō** *i* *n*
Qonsequenter qd hunc ad secundum articulum queritur de ordinibus crucis ad numerum et distinctos. et circa hunc brevitatem. Primo qd de divisione ordinum in sacros et non sacros. Secundo utrum psalmistarum sit inter ordines minores. Tertio queritur utrum episcopus sit inter ordines maiores. Quarto utrum sint septem vel plures aut pauciores ordines.

Quæstiō *i* *n*
De divisione ordinum. et videbis qd ista divisione nulla sit. primo. qd omnis ordo essentialiter et universaliter est sacramentum. qd omnis ordo dicitur esse sacrum. qd omnis ordo est sacerdos. Ita in inferioribus ordinibus sic dat prius ministerium circa altare et ea qd pertinet ad sacramentum. et coram eis. et coram ppter. qd sicut in dyaconatu et subdiaconatu licet non ita de ppter. qd sicut illi sunt sacra. sic et isti. Ita in ecclesia pmitius non fuerit ordinis nulli sacri. s. pbyteratus et dyaconatus. qd vel illa ecclesia futurum diminuta. vel ista supfluui. Ita etiam ea qd spectat ad subdiaconatum sp eadem ppter. qd sicut minores vere ordinis sunt. aut tunc esse debuerint. aut vero ordinis non sunt. Qd si tunc non fuerit sicut pateri ppter. non videbis te. Et contra in veteri testamento erat distinctione officia ministrantium. ita qd alii ministrabant circa altare. alii circa custodiā templi. Si qd maioris ordinis et dignitatis est nunc sacerdotium. et cultus diuinus est amplius. videbis qd alii debent ad hoc alii ad illa deputari. qd ut qd cum ordines penes officia maiora et minora distinguantur. qd ordines maiores et minores esse debent. Ita sicut parebit cu de mitemonio ageret et habeat dist. xxviii. in decreto. Alii sunt ordines impeditores mitemoniorum. et alii non. Si qd in illo ordine in quo corpus dñi sacerdos. accus libidinis qd omnia removet. videbis qd alii sunt ordines sacri et alii non. Ita qd non debet esse ppter pmissio. qd ordo est sacramentorum. sed ad statum pfectoris non statim ascendit. sed paulatim gressatur. qd si sacerdos collocari aliquo modo in statu pfectoris. videbis qd alii quos ordines inferiores habere debent non sacros. Ita

Quartus

videmus curia regis terreni qd ad hunc sit sufficiens ordinata ministri superiores indiger inferioribus. qd obediunt et subserviunt. et maiores indiger minoribus. qd si dominus dei ordinata debet esse. videbis qd ibi debent esse ministri. et rursus ministri ministrantur. et primi sunt in ordine superiorum. secundi in minoribus. qd minores et maiores. 1 Reg. dicendum est qd sacramentum ordinis gradus habet plimos. et primo qd em distincio est ppter gradus in inferiores et superiores sive ppter gradus sacros et non sacros. Ratio autem quare hoc sacramentum gradus habet est qd ordinatus ad dispensandus sacramentum dignissimum. et administrandum in templo dei. Ad ministerium autem illud concurrent qd omnia officia digniora. et quedam minus digna. que est omnia requirant ministros scilicet illa tamquam qd attenduntur circa altare. et circa portationem vasorum sacrorum. et circa oblationem sacrificij. Assumpta potissimum requiruntur ministros sanctos. secundum illud Esa. lvi. inundamus qd fertis vasorum dei. Sanctitas autem vel sanctificatio potissimum consistit in continentia ideo sunt quidam ordines qd rediuntur continetia in ministeriis. quidam vero minime. Ideo recte quidam ordines sacri dicuntur. quidam non sacri. non ratione sui. sed ratione ministerii ad qd requiruntur sanctitas in ministerio. et sic pater ratione huic distinctionis ordinum psceros et non sacros. et secundente sunt rationes ad hoc. Ad illud ergo qd obi qd omnis ordo est sacramentum. dñm qd omnes ordines signa sunt sacra et rei sacre. Sed ab hac ratione non dicuntur ordines sacri. sicut psum. sed a consecratione ministri. et quippe ordines disponunt ad contingendum et ministrandum vasorum sacratorum. Ad illud qd obi qd in omnibus darur potestas administrandum aliquid circa sacramentum maritum dñm qd verum est. tamquam secundum plus et minus. secundum ppter. secundum et remotum. illis enim qui sunt in inferioribus ordinibus ppter. tamen non licet vasorum coelestium portare ex officio. quis ppter in opere ministeriorum frequenter talibus pmittat. Ad illud qd obi qd in ecclesia pmitius solum ordinis sacerdotum fuerit dñm qd falsum est. in eo et aliis fuerint. sed implicere dabantur in impositione manuum. qd manus est organum operationis. Ratio autem quare non distinguerebatur erat propter paucitatem ministrantium. et ppter paucitatem fidelium. ideo oportebat qd omnia officia darent unum. Nunc autem multiplicatus est diuinus cultus. ideo non est simile. et hoc ppter ultimum. Quid enim dicitur qd substantia qd fuerit eadem. dñm qd verum est. et semper isti ordines et gradus ecclesiae fuerint. licet non essent explicati et distingui ut nunc non solum enim nunc debent distinguiri. ppter ministrantium amplificandem. sed etiam ppter manuductionem. qd ob iis cunabulis ordinantur nunc qui debent esse clerici. Id secundum ppter erat in suscepione gradu debet et possit promoueri. nec statim ad supremum gradum puebi.

Quæstiō *i* *o*
Utrum psalmistatus sit ordo. Et qd sic videbis. dist. xxviii. clericos et clericos. et infra. generaliter clerici dicti sunt omnes qd in ecclesia christi deserviunt. quoz gradus et nomina sunt hec. ostiarius. psalmista. et lector. et iterum dñs. xxi. plectis. et infra. ibi enumerantur officia psalmiste inter alios. et hoc expresso dicit ysis. vii. li. et hinc. Item ratione videbatur hoc etiam ppter. qd ppter psalmorum non est minus nobilis quam alii. qd ergo sicut est ordo in ecclesia deputatus ad recitandum alias ppter. s. ordo lectoris. ita videbis qd debeat alii. ordo ordinari ad recitandum psalmos. sed iste est psalmista. qd. et item. Item nobilis et dignissimum officium est psalmista in ecclesia recitare qd sic hostia custodire. ergo si ordo deputatus est ad illud officium. multo fortius videbatur qd ad dicendum psalmos.

Lontra. dist. lxxvii. illud nos. 7. si q̄s ep̄s esse meref. 78
sicut p̄m ostior. unde lector. post exorcista. deinde sa-
cerē acolite. unde ho subdiacon. deinde diacon. po-
ste p̄byster. bie sufficietē ḡdus et ordines distinguunt
et nō ponit ordo psalmiste. ḡ 7c. Itē oēs ordines s̄c me-
luis patet ab eo dānū nō a simplici. sacerdote. s̄z psal-
mita et a simplici sacerdore. Unū dist. xxi. psalmi-
sta p̄t obseq̄s ln̄ia eū sola iussione p̄bysteri officiū suscipe
contādi. Itē ad illud q̄d cōter spectat ad tōm chōr nō
bz alīc̄ ordinari sp̄cialis. S̄z psalmodia spectat ad
oēs h̄lunī chōr. et catus antiphonoz et Ror. ḡ 7c.

69. **R**o. dōm q̄ psalmista. p̄rie nō ē ordo. s̄z officiū ordi-
ni annēr. Et rō huī. q̄ nō dicit officiū cui debet spe-
cialis ḡdus ordinis deputari. s̄z soluz ē annēr ordinis.
Psalmista cīnt cantor. p̄ codē reputant. sicut p̄z ex bz̄s
q̄ dicunt dist. xxi. Psalmista et cantor. 7c. Psalmista
em̄ est nō solū p̄s cantare. s̄z etiā alios catus armonia-
cos lectionibz interserere. 7b. vt audiētū corda exercit̄
ad dei laudē ad eruditōz lectoris. vt nō afficiant rēgio
in audiētū s̄b̄ diuinū. In b̄ ḡ est ad laudē dei. cū illud
sit oīm fideliū cōiter et s̄l. nō op̄er ad b̄ ordinē deputa-
ri. In h̄ cīnt exercitat corda ad eruditōz. et ad p̄cipiēdūz
sensum q̄ predicat lector. c̄ officiū annēr ordinis lecto-
ris. et sic p̄z q̄ stricte accipieido ordinis et ḡdus. psalmi-
sta nō bz̄ inf ordinis cōputari. S̄z largius extēdak
nomē ordinis ad officiū etiā om̄nēr ordinis. et q̄ specia-
liter p̄ncipaliū cōuenit ordinatis. sic psalmista p̄t inf
ordinis cōputari. et ita accipit ysidor. et p̄z patet auto-
ritates inducte ad b̄ ḡ sit ordo. loquunt eī lēdū bāc vī
70 am. Ad illud ho q̄d ob̄z p̄p̄beris psalmodia ē digni-
tate et digna. dōm q̄ digna ē q̄tū ad intellectū et sen-
sum. ita s̄c̄ oīc̄. S̄z q̄ psalmista nō tātū erudit̄ p̄ sensu
b̄bor. q̄tū etiā exercitat mētes p̄ cantū musicoz. et p̄ emis-
sione vocū resonatiū. et b̄ cōperie multitudini. alias p̄o-
pheras cōpetit vni recitare cui alijs sint intenti. id op-
terillū q̄ legit ē p̄fectioē. nō rōne eī q̄d rectificat. s̄z rōne
71 modi rectificati. et s̄z p̄z illud. Ad illud q̄d ob̄z de custo-
dia ostior. et psalmodia. dōm q̄ maioris auētatis et di-
gnitatis ē excludere indignos et admittere dignos ad
diuum officiū q̄ interesse et psalmos cantare. p̄ eo q̄ p̄/
mū dicit quādā auētate et p̄tate. nec cōpetit oīcū nisi
deē ad eo q̄ bz auētate eminētē s̄z ab eo. S̄z psalmo-
dia recipit sciam et vocē. et q̄bz hec sine donatōe auētra-
tis p̄t hoc facere sola iussione sacerdotis ut p̄dictū est.
q̄tū ḡ illud officiū maius videat. tñ si p̄sideret auton-
tas v̄tobuz illud est maius q̄z hoc.

Questio viii

Vñ ep̄at̄ sit ordo. Et q̄ sic vī. dist. xxviii. ḡclast̄ p̄p̄ di-
stinguēs ḡdus ordinū sine dīc. Primū subdiacon. de-
se dyacon. et postea p̄byster. et exide si meref ep̄s ordinet.
Itē s̄id. in. vñ. li. et h̄b̄. ep̄oz q̄d rip̄tit̄ ē ordo. ḡ ep̄at̄ ē
ordo. Itē rōne vī. q̄ null̄ rete d̄ ordinari nīs̄ ab ordi-
nis suscep̄tōe. s̄z q̄ pmouet in eīm rete d̄ in ep̄m ordi-
nari. sicut p̄oē canones immūlū q̄ b̄ haec materia loquū-
tur. ḡ 7c. Itē illa inf̄rutes ē vñtū p̄cipua q̄ vñtutes ali-
as regit et eis imp̄t. ḡ patrōne ī ordine ille erit magis
p̄cipu. q̄ alios dispelat et regit. et ille ē ordo ep̄alis. ḡ 7c
Itē hoc vī p̄ diffinītōz ordinis. Ordo em̄ ē vt dicit m̄ḡ
figulū q̄ sp̄ialis p̄tā tradit̄ ordiato. s̄z b̄ rōne ē in ep̄az
tu. vt p̄z. ḡ 7c. M̄no. p̄z p̄ ipam ordinatoz ep̄i in q̄ tra-
dit̄ sibi baculū q̄ significat p̄tātē sp̄iale. vñ d̄. sibi cū tra-
dit̄ sibi baculū. accipe baculū pasto. vñtis officiū i. p̄tātē
ligādiz se lūcdi. et sis in corigēdia vñtis p̄seuēs. i. fo-
uendis vñtibz alīos auditōz demulcēs. in tranquillitate

severitas censurā nō deserēs. Itē solēnior inunctio. solē
mōrbūdicio et solēnior manuū impositio sit̄ p̄ secre-
tione ep̄is sacerdotor. s̄z talis inunctio nō p̄tē vacua a
significatiō et efficaciō. cū sit noue legis. ḡ ē ampliōns
efficaciō. Si ḡ sacerdotiū ē ordo. multo for̄ vñ q̄ ep̄a/
tus. Lōtra. m̄ḡ hugo de scō vīc. distinguēs ḡdūa. or-
dinū dicit sic. p̄m̄ ostior. s̄cōs lector. tert̄ exori-
star. q̄rtus accolitor. q̄ntus subdiaconor. s̄x̄ dyaco-
nor. septim⁹ sacerdotiū. Hic ḡdus dispes in code o: die
bz dignitates. s̄.ep̄. 7c. ḡ ep̄arus solū dicit dignitatem
nō ordinē 7c. Itē distinctionē ḡdūa et orcinū oīs. pp̄f al-
taris mīsteriū. s̄. ḡ sacrificiū in q̄ ē slūmatiō oīs diui-
ni cult̄. ḡ cū p̄uenī ē ad illā ibi d̄ z̄ cē stat⁹. s̄z in p̄byste/
ratu p̄uenī. ḡ 7c. Itē ḡdus ecclēsiastici rālē h̄nī ordinē
q̄ possiblē ē posteriō ē accipe om̄sso hoī. q̄d p̄z p̄ illō
q̄d d̄. dist. lī. follicitudo 7c. et extra de clērico q̄ latū or-
dinato. nū littē. Sed p̄ possiblē ē aliquē p̄ moueri in
ep̄m sacerdotio om̄sso. sicut d̄ extra de excesso plator.
ex līs et infra. vñtis Jino. p̄tūfīcāle officiū. sicut al-
taris mīsteriō nō valer adimpleri. ḡ vñ q̄ ep̄atus nō sit
ordo oī. q̄ sacerdotiū. Itē p̄m̄ in sabbato ad ordinē
sacrū. nō d̄ in die sequētū alīu ordinē sacerdū suscipe. S̄z
pmotus in sacerdotiū p̄t̄ in die sequētū. s̄.dñico in ep̄m
pmoueri. ḡ vñ q̄ ep̄atus nō sit ordo sacer. 72
sicut tacrum ē. cum ordinis p̄tās principaliter sit ordi-
nata ad dispensationē sacramētoz. et maxime illius sa-
cramētū nobilissimi s̄cōz orḡs dñi. q̄sbi ē status gra-
duum et ordinū ascendentū. et ita vñtra sacerdotiū non
est gradus ordinis. Sed tamē intra hunc gradum et or-
dinē contingit etiā distinctionē dignitatum et officior.
que tamē nouū gradū vel ordinē nō cōstituit. vt archis
presbyter. ep̄s. archiep̄s. patriarcha. pontifex summ⁹.
que vñtra sacerdotiū nō addunt ordinē ne gradum no-
num. sed solum dignitatem et officium. et ita ep̄atus p̄/
ut p̄cēnit ordinē sacerdotiū bene p̄tēt dīcōrdo. sed p̄/
ut distinguīt. et ita sacerdotiū dicit dignitatem quan-
dam vel officium ip̄i annēr. et nō est proprie nomen
ordinis. nec nouū character imprimitur. nec nouū po-
testas datur. sed p̄tētēs data ampliatur. Unde sicut
nō recipit alīas claves. sic nec alīum ordinē. et hoc sen-
sit magister hugo. hoc etiam sensit magister sententiaz
sicut patet per id q̄d dicit in Ira. q̄ nō lūcētū ordinū
sed dignitatum. hoc etiam tener cōmūnis opinio q̄ in
ep̄atu character nouū nō imprimat. sed illi aliquā emi-
nētia cōfertur que semper manet cum ip̄o characterē or-
dinis. ablata tamen iurisditione. Hanc ergo opinio/
nem sustinendo dicimus q̄ ep̄atus p̄cēlo loquēdo nō
est ordo. sed ordinis eminentia vel dignitatis. 73
Ad il-
lud ergo q̄d p̄m̄ obiectetur de ysidoro et pelegio. dōm
q̄ ad eoz auētates et consiles vñtis responsione p̄t̄ re-
sponderi. q̄ ip̄i nōmē ordinis ampliant ad officia et di-
gnitatis. sed m̄grī nostri strictius accipiunt. s̄. p̄o gra-
du potestatis. et hoc patet p̄ hoc q̄y s̄idorus dicit q̄ ep̄o
rum quadrigitūs est ordo. Cum em̄ ordinatus in eīm
si assumat ad archiep̄atum nō consecratur de nouo. sed
solum accipiat pallium. patet q̄ non potest intelligi q̄
nouū sit ibi ordo sed soluz dignitas altior. Si ergo dī-
cit ip̄os esse diuersos ordinē manifestum est q̄ nōmē
ordinis ad officia et dignitatis extendit. et per hoc pa-
tet alīus sequens. Sicut em̄ ampliatur vocabulum et
significatiō ordinis. ita et verbū eūz dīste ordinatur in
ep̄m. vñnde nō ita proprie dicitur aliquis ordinari cum
promouetur in ep̄m. sicut cum promouetur i. sacerdotē
sed magis proprie dicitur consecrari. Unde et apostol-

Liber

- lus loquens p̄prise dīc. Act. xx. posuit t̄os spiritus sanc-
tus ep̄os t̄e. Et. i. I. hi. iii. Si d̄s ep̄atū desiderat bo-
nū op̄us desiderat. Ad illud q̄ ob̄ ḡ p̄ ep̄m ordines
disp̄lanſ. d̄dī q̄ nūc p̄nt p̄ ep̄m disp̄lari n̄li ordines
illos q̄s disp̄lari b̄ et marie n̄li b̄ et sacerdotiū. et iō cō-
cedo b̄n̄ q̄ ep̄at̄ includit nēctio ordinē p̄fectissimū sc̄z sa-
cerdotiū. et illi sup̄addit̄ aliquid eminētiā quā r̄iōz nom̄i
74 nobis insinuat̄. d̄c̄ em̄ eph̄ ab eph̄ q̄ sup̄. Ad illō q̄d̄
ob̄ ḡ ordo e signaculū ī q̄ sp̄ualis p̄t̄s et d̄dī q̄ ep̄/
scopat̄ deficit q̄t̄ ad viraq̄z p̄t̄ diffinitiōis. Pr̄o nā/
q̄ deficit a rōne ordinis q̄t̄ ad b̄ q̄ d̄ signaculū. quia
signaculū ibi accipit̄ p̄ caractere. Abiē imp̄mis in ep̄a-
tu. cuī signū ē q̄ nō p̄t̄ eph̄. Secretari n̄li sit sacerdos. et
ita q̄ se caractere nō imp̄mit̄. Amplī deficit. q̄ nō daf̄
sbi noua p̄t̄s. s̄z solū p̄t̄s ligādi et solvēdi ampliā. et
iō in b̄ signū bacul⁹ pastoralis porrigit̄. Un̄ sicut col-
lato pallij nō dat nouū ordinē archiep̄o ultra ep̄m. sic
nec collatio baculi aut anuli aut mitre aut alicui⁹. S̄llis
ultra sacerdotē. talia em̄ port̄s sunt sacralia q̄s sacra. nō
76 em̄ sacralia tm̄ p̄cedūt̄ sacram. s̄z etiā seq̄ p̄nt̄. Ad illō q̄d̄
ob̄ ḡ solēniō ē inunctio. d̄dī q̄ vez̄ p̄ eo q̄ ad sumū
p̄ficiat̄ assumit̄. et daf̄ ei eminētiā stat̄ et dignitatis
pastoralis in q̄ d̄ eminētiā sc̄ritatis. Un̄ illa sc̄ritat̄
eminētiā q̄ sup̄abundāte inunctio d̄ signi. sc̄dm̄ q̄ d̄: d̄
sumū pontifice aaron sicut vnguēt̄ in capite ei⁹ q̄d̄ de-
sc̄dit in barba aaron. Un̄ ad officiū illud maior recrit̄
sc̄ritas q̄s regra ad ordines. hinc ē q̄ maior sit inunctio
77 Reges em̄ et p̄ncipes s̄ueuerūt̄ inungi ī signū dignita-
tis. q̄b nō ordo p̄ferit̄ s̄z regalis dignitas. sic etiā q̄bus
p̄ferit̄ ordo sacerdotalis. et p̄p̄f̄ b̄ rō illa nō valer. q̄ in/
unctio nō respicit ordinē inq̄st̄ ēordo s̄z magis digni/
tate. Un̄ et sacerdos nō inungit̄ ad ordinis necessitatē
s̄z magis ad solēnitatē. et digne possit corpus xp̄i sacra-
tissimū consecrare.
- Ques̄tio** iiiij q
- Utrū ordines sint septē. an plures vel pauciores. et
q̄ tm̄ septē sint b̄ exōse maḡ bugo dicit. maḡ etiā dicit ī
Ira. Irē necesse vr̄. q̄ signū d̄z rindere vitari. sed in sac̄o
isto sepi formis gra sp̄us. l. daf̄. q̄ vr̄ q̄ s̄z ḡdus in ordine
assignat̄. q̄ septē debetāt̄ ē. S̄z ḡdebeant̄ ē etiā tres vr̄
autētate dyoni. de ecclesiastica hierarchia. vbi nō ponit̄
n̄li tres ḡdus. l. m̄istros. sacerdotes. et ep̄os. Itē b̄ vr̄
rōne. q̄d̄ distinctio graduū d̄z ē penes act̄ierarchicos
isti aut̄ act̄ lunt̄ tres tm̄o. s̄. purgare. illuminare. et p̄f̄
cere. q̄ vr̄ q̄ lunt̄ tres grad̄. s̄ue ordines. Sed q̄ sint
plures vr̄. q̄m ecclesia militat̄ imitaf̄ triūphat̄. fm̄ q̄d̄
b̄. Ero. xxy. Inspice et fac fm̄ exemplar̄ q̄d̄ tibi m̄ostrat̄
est t̄e. S̄z in illa ē distinctio et ḡdus ī angelis sc̄dm̄ nu/
mez nouenariū. q̄ t̄e. Itē q̄to maior ē recessus a p̄nci/
pio. rāto maḡ tendit̄ in multitudine. S̄z hierarchia ecce-
siastica pl̄d̄t̄ a p̄ncipio oīm deo sumo q̄ angelica.
q̄ plurib⁹ ḡdibus et ordinib⁹ d̄z distinguit̄ q̄ angelica. q̄
plures deberēt̄ ē ordinē q̄s nouē. Est igit̄ q̄o p̄p̄ q̄d̄ i
b̄ sac̄o maḡ ē ḡdus distinctio q̄s in alijs. Et p̄p̄ q̄d̄ in
78 numero septenario. Oīm. d̄dī q̄ oīs in b̄. Accordat̄ sc̄z
q̄ huic sac̄o cōpet̄ graduū distinctio. s̄ue p̄p̄ b̄ q̄ pe-
nes ip̄m m̄bra ecclie in corpe. mystico ordinant̄ fm̄ di-
uersas op̄ariōes et gr̄as fm̄ q̄d̄t̄ apl̄s. l. ad Lox. rū.
S̄ue p̄p̄ b̄ q̄m illud sac̄m. figurat̄ et format̄ pul-
chritudo ecclie m̄ilitat̄i pulcritudini ecclie triūphā-
tis. S̄ue p̄p̄ b̄ q̄ illud sac̄m in suo sup̄mo ponit̄ et di-
sponit̄ hoc īem ad gr̄am p̄fectōis. et q̄a p̄fecta ī plurite-
te donoz sp̄us. l. q̄sifit̄. S̄ue p̄p̄ b̄ q̄ illud sac̄m ordi-
nat̄ ad dignissimū m̄isteriū q̄d̄ p̄f̄c̄ratio dñici corporis

Quartus

ad quā nō statim ē p̄uolādū. s̄z p̄ ḡdus paulat̄e ascen-
dendū. cū sac̄m p̄p̄ sui nobilitat̄e et reverētiā multa de-
beat habere mysteria inferiora. Qib⁹ b̄is mōis accipit̄
rō pluralitat̄ ī ḡdib⁹ ordinū. et fm̄ aspec̄tū ad has rōes
plurificati sumis sufficiētiā ḡdū ecclesiasticoꝝ diuer-
simode a divers. Quidā em̄ sumis penes distinctionē
m̄eb̄oz ecclie q̄. attēdīt̄ fm̄ tona grāz q̄ determinat̄ apl̄s
l. Lox. rū. dicens. Alij daf̄ p̄ sp̄m sermo sapie t̄e. isti
dicūt̄ nouē ē ordines. Alij daf̄ p̄ sp̄m grāz q̄ ibi ponūt̄ q̄
sunt nouē. Un̄ adaptat̄ sic. Alij daf̄ p̄ sp̄m b̄no sapie.
l. ep̄o. Alij fm̄ sc̄ie. l. sacerdotiū d̄ sc̄ri ligare et sole-
re. Alij fides. l. dyacono q̄d̄ z euāgelij. nūciare in q̄ si-
des m̄a r̄t̄ne. Op̄ario p̄t̄tū subdyacono q̄ aggredit̄
opa p̄fectōis. Interpretatio fm̄onū accolito cur̄. et alios
illuminare et tenebras effugere. Grātia sanitati erorū
ste. Genera liqua p̄salmit̄. Propheta lector. et d̄/
scr̄to spiritū ostiario q̄ admittit̄ bonos et repellit̄ ma-
los. S̄z iste mod⁹ sumēdi nō est oīno cōp̄erens. q̄m ista
differētiā grāz nō e. s̄dē sed divers. p̄uenit̄ m̄eb̄os. om̄es
aut̄ ordines esdē dant̄ licet successiōe. Sed̄ sumēdi eli/
quātūlū aptius penes et formitatem exempli ad exempla
rum dicunt̄ em̄ q̄ sicut in angelica hierarchia est distin-
cio ordinū penes purgare. illuminare. et p̄f̄c̄re. sic est
in ecclesiastica. Unde. ix. sunt ordines fm̄ bos tres act̄
triplicatos. Primo em̄actui purgariōis respōdēt̄res.
Quonia aut̄ purgari b̄zterti⁹. aut̄ interri⁹. aut̄ prim sic
Si exteri⁹ leggregatōz corporeis bonoz a malis. sic cōsti-
arūs q̄ admitit̄ bonos et excludit̄ malos. Si interri⁹ sic
est postrem̄ inter inferiores sc̄z acolit⁹. q̄t̄ talis non
purgat̄ tenebras corporeis. cū lumē ferat̄ de dic. s̄z sp̄u-
les. Si prim sic. prim sic. sic ē exorcista. q̄ purgata vera-
tione dyabolica. q̄ est qdāmō intra respectu corporis q̄d̄
ammodo extra respectu aic̄. q̄ nō illabif̄ demoni aic̄. licet
obsidet̄ corp̄. S̄līr̄ q̄t̄um ad actū illuminationis tres
ordinēs accepit̄. fm̄ q̄ triplex ē lumen. s̄. plenū. suble-
quens. et p̄cedens. Lumen plenū ē in doctrina euāgelica
sc̄z doctrina xp̄i q̄ spectat̄ ad dyaconos. Lumen suble-
quens ī doctrina apl̄ica q̄ spectat̄ ad subdyaconos. Lu-
men p̄cedens in p̄phetica q̄ spectat̄ ad lectores. Simi-
liter fm̄ op̄us p̄fectōis s̄ue p̄sumatōis triplex est. ordo
Quia qdā ē p̄sumatōis prima. utpote q̄ grām baptis-
mi et penitētē. hec debetur sacerdotib⁹. Quedā excellē-
tior. et hec ep̄is. quoz ē ordiare et p̄secrare abbates et vir-
gines. Quedā excellētissima utpote p̄secrare ep̄os ar-
chiep̄os. et hec priner ad sumū p̄ficiēt̄. q̄ ē p̄ter p̄/
trū in q̄ ē plenitudo autētatis. et sic stat̄ isti ordinat̄is
p̄sumat̄ in unitate. et descendit̄ p̄ ḡdus nouē. vt sic p̄for-
met̄ b̄rlin̄ celesti. et iste nouenari⁹ reducit̄ ad ternarium
vt sic ascēdat̄ et figuret̄ beatissime trinitati. Nō purga-
tio priner seu reducit̄ ad bonitatem. illuminatio vero ad sapi-
entiam. s̄z p̄sumat̄ ad p̄fāt̄. et sic regnū ecclie p̄ spiritū
sc̄m et filii tradit̄ deo p̄ri. dū ad ipsam suīmaz et pater-
nā unitatē reducit̄. ultra quā nō est cogitare a sc̄luz.
Et iste mod⁹ ē fatis. pbabilis. T̄n adhuc aliquātuluz et
pp̄ietate reredit̄. dū nō accipit̄ ordinū distinctio p̄
id q̄d̄ est. pp̄nū sibi et intrinsecū. T̄r̄y adhuc sumēdi ali
quantulum aptius penes gratiā ad quā ordinat̄ ordo.
quoniam tantū ordinat̄ ad gratiam p̄f̄c̄re que se
p̄f̄ficiat̄. ideo ordinū ecclesiasticorum septem cō-
petit̄ esse gradus. ut ordo hostiarū respondeat̄ dono a/
moris. per quod recedit̄ homo a malo. Ordo sacerdo/
tij dono sapientie. q̄ gustat̄ et administrat̄ ip̄m lignū vite
ip̄m panē celeste in q̄ oīs sapo. D̄ dies intermedij m̄
dēt̄ int̄medij donis. Et iste mod⁹ ē dīct̄ adhuc faiſ̄ ē

probabilis et magis attingit ad sufficietiam ordinum vere ossi
gnadae quod aliquis predicor. Littera autem omnes hi modi ex dictis
ex mero tracti sunt. non enim ex dictis Isidor. secundus
ex dictis Dionysij. tertius ex dictis hugonis et mei. non ad
hunc aliquid ut rationabili posse duci. si quartus modus sumen-
di attingam quod est penes id ad quodordo ordinat. et hunc quod est
ad corpus christi verum dispensandum ad utilitatem corporis
christi mystici. Unus in sacerdotio est unus in quodsummatore
pratis. et utraqꝫ p̄t̄as i christo currunt. scilicet faciendo cor
pus christi verum et absoluendū mysticum. Hic autemordo no
bilissimum deinde odes subsumistrates sum erigentiam
bus duplicitis posse. Unus quidam misstratus christi ad corpus
christi verum. et hi sunt odes christi. p̄t̄iones. Non du
plex est misstrare. aut accipiendo hostias a plebe. et hunc est
diaconi. aut ordinando sacerdoti. et hunc est diaconi. et illud est
principale eorum officium sicut exp̄it inuitus isidori. et hunc est quod
dicitur. diaconus quod est minister. et subdiaconus quod est sub
minister. alij inferioribus submisstratis sunt subseruunt pre
parando corpus christi mysticorum. ad hunc quod possit p̄ducere ad
verum dignum p̄cipiendum. et ad hunc sunt. iiii. odes sum quod dupli
citas potest ad bec̄ppari. Primo modo admittendo ad locum
sacrum. et hunc est hostiarior. Secundo modo documentum. et hunc le
ctor. Tertio modo aurum et hunc est oraculorum. Quarto
triturando bonum exemplum. et hunc est ferreorum sicut accholytorum.

Distinctio. xxv. de dispensatione sacri ordinis.
Sicut enim queri re. Supradicte ergit magister de ordine. hunc
magister propter sacerdoti ordinis. Et quoniam praeceps erigit
debetur ordinationem. Iohannes agit magister de propter co
sacerdoti ordinis. Secundo vero de eo quod incidit circa ordinis da
tionem et susceptionem quod est symonia. ibi. De symoniis vero
tertius vero de idoneitate ordinandorum marie christi ad
erat. ibi. Sacri inquit canones. **P**rima pars habet tres.

Dicit eti. Agit de propter sacerdoti ordinis arguens ad
propter falsam quod heretici non possunt ordinis dare. a

Di. XX

Verbi. Nec ab his
aliquot clericatus
bonorum vel eru
guum surrogare.
Videretur male
dicere quia aut
iste habet ordi
nem aut nihil ha
bet. Si nihil ha
ergo poterit ab
episcopio catholicico
promoueri cum di
spensatione. sic
pater in hereticis
est. Si hinc ordi
nes. ergo iiii. p
motus est. Vero
quod hoc non dic
quia non sit or
dinatus. sed quod
male sit ordina
tus. Male au
tem est ordinatus
dupliciter.
aut quia est or
dinatus a quo

Dicit eti. Nam querisi heretici
ab ecclesia precisi et
damnati possunt tradere sacros
ordines. et si ab eis ordinatire
deuentes ad ecclesie unitatem
debeat recordinari. Hanc que
stionem plumperam ac pene insu
lubile faciunt doctores verba que
plurimum dissentire videntur. Vi
dentur enim quidam tradere her
eticos sacros ordinis dare non
posse. nec illi que ab eis ordinan
tur videntur gratiam recipere.
Dicit enim innocens arrianorum
speculationem cum et eorum ma
nu communio p̄cipit. Lyprianus
etiam dicit. Dia quecumque faci
unt heretici carnalia et inania
et sacrilega esse. et eorum alta
ria falsa. et illicita sacerdotia. et
sacrificia sacrilega qui more sy
mearum que cum hoies non sint
formam imitantur humanam. vul
tum ecclesie catholice et aucto
ritatem sibi vendicant. cum ipsi

rum. ad quod pertinet ut luccat lux eorum coram hominibus ut videatur
et sic per misericordiam suam p̄cedit ordo a multitudine in uni
tate. Nam principalis dominus unus et subseruientes debet
esset duo. quoniam a primo deficiunt caduti in dualitate. et rursus
subseruientes duobus sunt quatuor. et deficiunt etiam ab illis.
et sic per gradus et summario ordinum. et distinctionem in nū
ero septenario sunt dominus primus que sunt centiales ordinis
quoniam et sufficietiam sumunt penes id ad quod directe se
His visus obiecta defaciunt satis patentes. Quod enim obiectum
est sunt. videlicet obiectum est sunt tres. per dio
nysium. Dominus per Dionysium sub missis comprehendit. videlicet. g
domus quod est administratus a sacerdoti. **A**d illud quod obiectum 79
de illo triplici actu. dominus per distinctionem ordinum non sumit
penes illum triplicem actu sibi potest sumi actu instrandi. et si
etiam sumeret adhuc non valeret. quod illi plurificantur. videlicet. videlicet. 80
in angelis. **A**d illud quod obiectum est imitata lugna hieru
salim. dominus per verum est sumus per suo statu copertus. In illa
autem lugna hierusalim ordinis assignantur superius inferiores
et medius. sumus aspectus ad diversos. sicut permissus in distinctione
hierarchiarum angelicarum. ordinis autem ecclesiastici sumuntur per comparationem ad unum principali
liter. quia ad hoc sunt. et hinc est quod nec illo modo plus
rificantur. nec in tot membra in quod ordinis angelici.

In prima arguit ad propter falsam. omnibus quod hereticis non possunt
ordinis dare. In secunda ad propter vera. ibi. Econtra autem alii
sentire videntur. In tercia autem propter sacerdotias et clericatus ad
secundum reducit. ibi. Hec autem quodammodo ira determinat
similiter secunda per quod agit de vicio quod incidit circa ordi
num dationem quod est symonia hinc duas. In prima agit de cul
pa. In secunda de pena. ibi. Differunt in sensu etiam. Ler
ta pars remanet induisa.

respiritus sancti quem amiserit
et ordinatos ab hereticis caput
habere vulneratum. et cum quod
honorem amiserit honorem da
re non posse. nec illum aliquid
aceperisse. quanto in dante ni
hil erat quod ille possit accipere.
Tradit etiam venientibus ab
hereticis per manus impositio
nem laycam tamen tribuendam co
munitatem. nec ex his aliquis cle
ricatus honorem vel exiguum
surrogare. Gregorius etiam dicit
sacrilegum esse arrianorum
speculationem cum et eorum ma
nu communio p̄cipit. Lyprianus
etiam dicit. Dia quecumque faci
unt heretici carnalia et inania
et sacrilega esse. et eorum alta
ria falsa. et illicita sacerdotia. et
sacrificia sacrilega qui more sy
mearum que cum hoies non sint
formam imitantur humanam. vul
tum ecclesie catholice et aucto
ritatem sibi vendicant. cum ipsi
non debet. aut
quia sicut non
debet. Primo
triplicem. Aut
quia ordinatus
ab heretico vel
symoniaco sic
hic in apostolo.
tunc enim si scie
ter facit et com
municat heresi
vel symoniam non
potest exequi.
nec dispensatur
defaciens. et hoc
vult dicere illus
tera. Aut odi
natur a catholi
co. similitudinem martyris in
episcopatu. p̄t̄ et episcopatu. tra
uctoritate. taliter hereticos
deponit. videlicet. 81
q. i. episcopus
i dioecesis. disp
sari tamquam po
test si talis ordi
nans ponit spē
in ratibabilitate
episcopatu. p̄t̄.